

DÜŞÜNCEYE ÖZGÜRLÜK

2016 Raporu

www.dusun-think.net

2016'da neler oldu?

önsöz	5
ona buna hakaret	9
basın özgürlüğü	19
sosyal medya ve ifade özgürlüğü	37
yayın yasakları	43
toplantı ve gösteri yürüyüşü hakkı	49
ayrımcılık	59
HDP'lilere baskılar	67
sanata sansür	73
pes dedirtenler	79
güzel şeyler de oluyor	89
darbe girişimi sonrası ve OHAL	99
raporlar	115
sonsöz	127

önsöz

Böylesi bir çalışmanın önsözü elbette ki geçen yılın bir özeti niteliğinde olmalı. Ancak öyle bir yıl geçirdik ki, “Neresinden başlamak gerekir?” diye düşünmeye başlayınca insanın aklına bitmek bilmeyen kesitler, kareler, olaylar silsilesi geliyor.

Patlamalarda, darbe girişimi esnasında hayatını kaybeden yurttaşlar, sınır içi ve sınır dışı operasyonlar, özellikle sınır içi operasyonlarda evlerini, şehirlerini, hayatlarını kaybeden yurttaşlar, hala süren olağanüstü hal, tutuklanan milletvekilleri, muhalefet partisi genel başkanları, gazeteciler, kapatılan gazeteler, tv’ler, dernekler, sosyal medya baskıları, fikrini beyan ettiği için tutukalanan yüzlerce yurttaş...

Tabloya baktığımızda yurttaşlar açısından daha önemli görünebilecek sorun güvenlik ve hayatta kalmak yani yaşam hakkı gibiyken, aslında bu ortamın yarattığı etkilerin diğer temel haklar ile, özellikle ifade hürriyeti ile, bağlantısı çok kuvvetlidir. Çünkü son bir senedir hep beraber deneyimlediğimiz üzere şiddet sarmalı büyüdükçe, insanlar gidiyor, “kuvvetler” geliyor, güvenlik önlemleri geliyor, buna bağlı olarak temel haklar sınırlandırılıyor, korku iklimi hakim oluyor, fikir beyan etmek (yerine göre etmemek) tehlikeli hale geliyor ve nihayetinde şiddet herşeye egemen hale geliyor. Böyle bir tablonun bütün haklarına sahip özgür insana olanak sunmasına kısmen dahi olsa imkan yok. Sokakta yürürken, sosyal medyada vakit geçirirken, bir kafede otururken, işyerinde çalışırken dahi yaşadığımız tedirginliğimizle bu imkanın olmadığını hep beraber görüyoruz. Ancak biz inanıyoruz ki eğer ifadenin önündeki engeller kalkarsa şiddet de manasını yitirir. Eğer özgür kamusal alanda ülkeyi, siyasal olanı, toplumsal olanı, bir korku olmadan tartışabilirsek yaşanan bu toplumsal sorunlara hep beraber doğru çözümleri üretebiliriz. Yalnız

bu şekilde ÷lkece bu sarmaldan kurtulabiliriz ve daha demokratik bir ÷lke için çok önemli bir adım atılmış olur.

Üz÷lerek belirtmek isterim ki, buradan sonra okuyacağınız satırlarda yer alan, sizler için hazırladığımız, ÷lkemizin son bir yılda geçirdiği d÷ř÷nce zg÷rl÷đ÷ tablosu pek i açıcı değil. Ancak bu ümidin hiç olmadığı anlamına gelmediği gibi, karamsarlığa sür÷klenmek için de bir neden değil. Aksine önümüzde d÷ř÷nce zg÷rl÷đ÷ için m÷cadele edilecek koskoca yeni bir yıl duruyor. Enseyi karartmak yok!

Baran Kaya

‘16

Ona
buna
hakaret

Katliam protestosuna hakaret davası 6 Ocak

10 Ekim Ankara Katliamı'nın ardından; avukatlar, İstanbul Çağlayan Adliyesi'nde katliamı protesto etmek için yürüyüş yapmış ve adliye önünde bir basın açıklaması düzenlemiştir. Bu eyleme katılan 19 avukat hakkında "Hırsız, katil Erdoğan" sloganı nedeniyle "terör örgütü propagandası yapmak" ve "Cumhurbaşkanı'na hakaret" iddiasıyla soruşturma başlatıldı.

"Diktatör yargıda" haberine dava 25 Ocak

CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu'nun Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'a yönelik 'diktatör bozuntusu' sözüne Erdoğan'ın verdiği yanıtı 'Güne Merhaba' programında "Diktatör yargıda" başlığıyla sunan CNN Türk'e soruşturma açıldı. Bakırköy Cumhuriyet Başsavcılığı, kanalın sorumlu müdürü hakkında 'Cumhurbaşkanı'na hakaret' suçlamasıyla re'sen soruşturma başlattı.

Isparta'da 53 kişiye soruşturma 2 Şubat

Isparta Emniyet Müdürlüğü'nün sosyal paylaşım sitelerindeki hakaret içerikli mesajları taraması sonucunda, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan ve devlet kurumlarına yönelik hakaret ettikleri iddiasıyla 20 ilden toplam 53 öğretmen ve devlet memuru hakkında adli ve idari soruşturma başlatıldı. Isparta Valiliği 08.01.2016 tarihinde, ilçe kaymakamlıklarına ve il sınırları içindeki tüm kamu ve kuruluşlarına yazılı bir genelge göndererek Cumhurbaşkanı ve devlet büyüklerine hakaret edenler hakkında idari ve adli işlem yapılmasını istemişti.

Şehit yakınının sözlerine hakaret davası 4 Şubat

Siirt'te hayatını kaybeden er Recep Beycur'un cenaze törenine katılan kuzeni Ömer Bulur, protokolün önünde "Genç kardeşimi gönderdim, cesedini alıyorum. Sayın Cumhurbaşkanı bunu bilsin. Ben bunu bu yaşa getirene kadar ne çektim biliyor mu? Allah'tan hiç mi korkmuyor? Bu genci buraya yatırdı. Kardeşi kardeşe kırdırıyor" diye tepki gösterdi.

Bunun üzerine hakkında soruşturma başlatılan ve Facebook hesabı da incelemeye alınan Bulur, örgüt propagandası ve halkı askerlikten soğutmakla suçlandı.

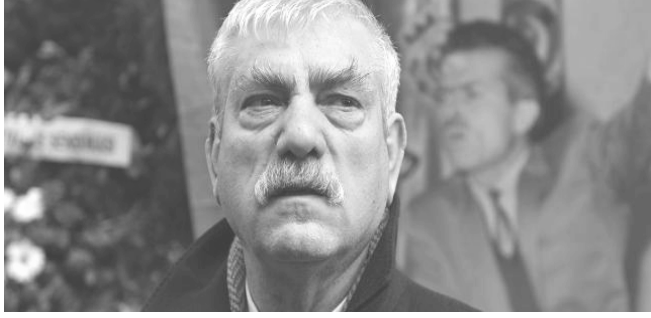
Öte yandan Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın şikayeti üzerine Ömer Bulur hakkında Erzurum 3. Asliye Ceza Mahkemesi'nde 'hakaret' suçundan 4 yıl 8 aya kadar hapis cezası istemi ile ayrı bir dava daha açıldı. Asliye Ceza Mahkemesi'nin talebi üzerine bu dosya, 2. Ağır Ceza Mahkemesi'ndeki ile birleştirildi.

**Sera Kadıgil'e Cumhurbaşkanı'na hakaretten hapis
cezası
17 Şubat**

Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın oğlu Bilal Erdoğan'ın CHP'ye karşı açtığı davada gönüllü avukat olarak verdiği savunma dilekçesinde yer alan "Gittikçe otoriterleşen Erdoğan rejimi" cümlesinin hakaret mahiyetinde olduğu ileri sürülen CHP Parti Meclisi Üyesi Avukat Sera Kadıgil hakkında açılan 'Cumhurbaşkanı'na hakaret' davasında, Kadıgil 1 yıl 9 ay hapis cezasına çarptırıldı.

**Gürsel Tekin'e BAK fezlekesi
1 Mart**

Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı, Barış İçin Akademisyenler İnisyatifi bildirisi imzacılarının gözaltına alınmasına karşı CHP Parti Meclisi'nce hazırlanan bildiriye okuyan İstanbul Milletvekili Gürsel Tekin hakkında 'Cumhurbaşkanı'na hakaret' ettiği gerekçesiyle fezleke düzenledi.

**Suruç açıklamasına ve haberine hakaret davası
10 Mart**

Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu (DİSK) Genel Başkanı Kani Beko ve Zaman Gazetesi Yazı İşleri eski Müdürü Harun Reşit Çümen hakkında Bakırköy 2. Asliye Ceza Mahkemesi'nde 4 yıla kadar hapis istemiyle dava açıldı. Beko, Suruç'ta 20 Temmuz 2015 günü yaşanan bombalı saldırıya ilişkin yaptığı açıklama, Çümen ise söz konusu açıklamayı haberleştirmesi nedeniyle 'Cumhurbaşkanı'na hakaret' ile suçlandı.

Çiftçilere Cumhurbaşkanı'na hakaret davası 26 Nisan

Adana'da patates fiyatlarını protesto eden çiftçiler hakkında 'Cumhurbaşkanı'na hakaret' suçlamasıyla dava açıldı.

Eylem sırasında öfkelenen çiftçilerden birinin "9 yıldır AKP'ye oy veriyorum, haram zıkkım olsun" demesi üzerine başlatılan soruşturma kapsamında 10 kişi 'Cumhurbaşkanı'na hakaret' ve 'polise görevini yaptırmama' iddiasıyla gözaltına alındı.

Nöbetçi 6. Sulh Ceza Mahkemesi'ne sevk edilen çiftçilerden Şaban ve İslam Kaltar hakkında ev hapsi kararı verildi, diğer çiftçiler serbest bırakıldı.

Roboski annelerine soruşturma

Diğer yandan, Roboski Katliamı'nda kaybettikleri çocuklarının faillerinin yargılanması için adalet arayışlarını sürdüren Roboskili annelerden 3'ü hakkında 'Cumhurbaşkanı'na hakaret' ettikleri gerekçesiyle Uludere Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından soruşturma açıldı.

Akademisyen ‘Osmanlı’ya hakaret’ten açığa alındı 2 Haziran

Aydın Adnan Menderes Üniversitesi’nde görevli Prof. Dr. Erbay Bardakçioğlu, sosyal medyada İstanbul’un fethiyle ilgili “Bugün muhteşem bir uygarlık olan Doğu Roma İmparatorluğu’nun başkenti Konstantinopolis’in barbar ve bağnaz bir kabile tarafından işgalinin yıldönümü” ifadesini paylaştığı için ‘Osmanlı’ya hakaret’ ettiği iddiasıyla açığa alındı.

Kılıçdaroğlu’na ‘Erdoğan’a hakaret’ten ceza 15 Temmuz

Ankara 17. Asliye Hukuk Mahkemesi, CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu’nu, Cumhurbaşkanı Erdoğan’a hakaret ettiği gerekçesiyle hakkında açılan iki davada, toplam 50 bin lira manevi tazminat ödemeye mahkum etti.

Kılıçdaroğlu, Grup Toplantısındaki konuşmasında Erdoğan’dan ‘diktatör bozuntusu’ diye söz etmişti.

Devlet yurtlarında ‘Erdoğan’a hakaret’ atılma sebebi 10 Ağustos

15 Temmuz darbe girişiminin ardından, Gençlik ve Spor Bakanlığı’na bağlı hizmet veren yükseköğrenim öğrenci yurtları ile ilgili yönetmelikte değişik yapıldı.

Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren yönetmeliğe göre, ‘Cumhurbaşkanı’na hakaret’ ve ‘suçu ve suçluyu övme’ gibi suçlardan hüküm giyen öğrenciler cezası ertelenmiş bile olsa devlet yurtlarına alınmayacak, bu suçlardan hakkında dava açılmış öğrenciler de yurtlarda kalamayacak.

**“Ejderhaya meydan okunmadan kahraman olunmaz”
29 Ağustos**

Niğde Üniversitesi Rektörlüğü, Sosyoloji Bölümü araştırma görevlisi Yasin Durak hakkında, 8 Mayıs 2016 tarihli BirGün gazetesinde yayımlanan “Ejderhaya Meydan Okumadan Kahraman Olunmaz” başlıklı yazısı nedeniyle disiplin soruşturması başlattı.

Erdoğan’a hakaret etmekle suçlanan akademisyen uyarı cezası aldı.Soruşturma komisyonu ayrıca “lüzum-u muhakeme” kararı çıkartarak, Türk Ceza Kanunu’nun 299.maddesi uyarınca Durak’ın, “Cumhurbaşkanına hakaret ettiği için sabit olduğunu” iddia etti, ceza soruşturması açılması için izin verdi.

**Hüsnü Mahalli tutuklandı
14 Aralık**

Gazeteci, Yurt Gazetesi köşe yazarı Hüsnü Mahalli sosyal medya üzerinden devlet büyüklerine hakaret ettiği iddiasıyla gözaltına alındı ve tutuklandı.

basın özgürlüğü

**İMC Tv alışanı Refik Tekin polis tarafından
vuruldu
21 Ocak**

İMC TV, 38 gündür çatışmaların ve sokağa çıkma yasaklarının sürdüğü Cizre'de yaşananları aktaran kameramanları Refik Tekin'in polis tarafından vurulduğunu duyurdu.

Halkların Demokratik Partisi (HDP) Eş Genel Başkanı Selahattin Demirtaş, Cizre'de vurulan ve AİHM'in tedbir kararına rağmen iki gündür mahalleden alınamayan Serhat Altun'un yaşamını yitirmesi üzerine, yaralıların da bulunduğu mahalleye yürüyen kitlenin üzerine polisin ateş atığını ve aralarında Tekin'in de olduğu 10 kişinin yaralandığı belirtti.

Heyete açılan ateş sonucu yaralanan yurttaşlardan Selman Erdoğan ve Cizre Belediye Meclis yesi Abdulhamit Poal hayatını kaybetti, tedavisi süren Tekin hakkında gözaltı kararı verildi.

Can Dündar ve Erdem Gül - MİT Tırları Davası

MİT tırları haberlerinden dolayı Cumhuriyet Gazetesi Genel Yayın Yönetmeni Can Dündar ve Ankara Temsilcisi Erdem Gül hakkında birer kez ağırlaştırılmış müebbet, birer kez de müebbet hapis cezası istemiyle düzenlenen iddianame İstanbul 14. Ağır Ceza Mahkemesi tarafından kabul edildi. Savcılık, 473 sayfalık iddianamede, gazetecilerin 'paralel yapı'nın verdiği görüntüler üzerinden, T.C. devleti ve hükümetini terörle ilişkilendirme amacı doğrultusunda kurgu yazılar kaleme aldığını savundu.

Uluslararası Basın Enstitüsü (IPI), Gazetecileri Koruma Komitesi (CPJ), Sınır Tanımayan Gazeteciler (RSF) ve Etik Gazetecilik Ağı (EJN) 'Dündar ve Gül başta olmak üzere yaptığı haberler ya da dile getirdiği görüşler sebebiyle tutuklu bulunan tüm gazetecilerin serbest bırakılması' çağrısında bulundu.

Dündar ve Gül, haklarındaki iddianamede örgüte üye olmamakla birlikte örgüte yardım ile cebir ve şiddet kullanarak hükümeti devirmeye teşebbüs etmekle suçlanıyordu. Avukat Akın Atalay, ceza yargılamalarında böyle bir ceza tanımı bulunmadığını belirterek "Silahlı bir örgüt üyesi olmadan hükümeti cebir ve şiddet yoluyla devirmeye teşebbüsten suçlanan/cezalandırılan kimse olmadı. Zira, silahlı örgüt üyesi olmayan bireyler için bu işlenemez suç sayılıyordu" dedi.

Cumhuriyet Gazetesi Genel Yayın Yönetmeni Can Dündar ve Ankara temsilcisi Erdem Gül'ün yargılandığı "MİT TIR'ları haberi" davasında İstanbul 14. Ağır Ceza Mahkemesi, devletin gizli kalması gereken bilgilerini açıklamak suçundan Dündar'a 5 yıl 10 ay, Gül'e 5 yıl hapis cezası verdi.

17 Mayıs'ta karara ilişkin gerekçesini açıklayan mahkeme, AYM'nin kararına zorunlu uyarak tahliye kararı verdiğini söyledi.

Mahkeme, "Milli güvenlik ile ilgili hassasiyet ve sakıncaların had safhada olduğu bir süreçte söz konusu haberlerin yasaklanmasının demokratik toplum düzenine aykırı olmadığını, meşru amaca uygun olup orantılı olduğunu" belirtti.

CHP İstanbul Milletvekili Enis Berberoğlu hakkında MİT TIR'ları görüntülerini gazeteci Can Dündar'a verdiği gerekçesiyle "FETÖ'ye yardım etmek" ve "siyasi veya askerî casusluk" suçlarından iddianame hazırlandı. Berberoğlu'nun 30 yıla kadar hapsi isteniyor.

22 Ağustos tarihinde Cumhuriyet gazetesinin Genel Yayın eski Yönetmeni Can Dündar'ın yazdığı 'Tutuklandık' isimli kitapta MİT TIR'larına ait görüntüleri kendisine solcu bir vekilin getirdiğini yazması üzerine Dündar'ın telefon kayıtları incelenmiş ve Berberoğlu'yla görüştüğü saptanmıştı.

**Norveçli gazeteci akreditasyon ve
oturma izni alamadı
9 Şubat**

Aftenposten gazetesinin İstanbul bürosunu açan gazeteci Silje Rønning Kampesæter'in kalıcı basın akreditasyonu ve oturma izni başvurusu reddedildi.

Norveç merkezli gazete, Türk yetkililerin konuyla ilgili kendilerine bilgi vermediğini ve herhangi bir yazılı açıklama yayımlamadığını belirtirken, gazetecinin nişanlısının Kürt kökenli olması nedeniyle ret yanıtının verildiği öne sürüldü.

Gazetenin editörü Espen Egil Hansen, "Büyük problemler yaşamadan Rusya ve Çin'de kalıyoruz, ama NATO üyesi Türkiye'de kalmamıza izin verilmedi. Bu, bütünüyle kabul edilemez" dedi.

**Özgür Gündem çalışanlarının sarı basın kartları
iptal edildi
15 Mart**

Başbakanlık Basın Yayın ve Enformasyon Genel Müdürlüğü (BYEGM), Özgür Gündem Gazetesi çalışanlarının sarı basın kartlarını iptal etti, gazetecilerden kartlarını İl Müdürlüklerine iade etmeleri istendi.

Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı, gazete hakkında, 14 Mart 2016 tarihli manşetinde yer alan "Newroz'un ayak sesleri" haberi sebebiyle 'örgüt propagandası' soruşturması başlatmış, Ankara 1. Sulh Ceza Hakimliği de gazetenin bu nüshası hakkında toplatma kararı vermişti.

25 günde 150 gazeteci işten atıldı 31 Mart

Zaman Gazetesi ve Cihan Haber Ajansı'na atanan kayyum heyeti işten çıkarmalara devam ediyor.

Zaman Gazetesi Genel Yayın Yönetmen Yardımcısı Bülent Korucu, Sorumlu Yazı İşleri Müdürü Mehmet Özdemir, Today's Zaman Genel Yayın Yönetmen Yardımcısı Celil Sağırolarak ve Cihan Haber Ajansı Genel Yayın Yönetmeni Faruk Akkan'la birlikte kayyum heyetinin şimdiye kadar işine son verdiği basın çalışanı sayısı 150'yi buldu.

Öte yandan İstanbul 1. Sulh Ceza Hakimliği 24 Mart 2016 günü verdiği kararla isimlerinde Zaman ibaresi geçen bazı haber sitelerine erişimi engelledi. Zamanfransa.com, Zamanbelcika.be, Zaman-online.de gibi sitelere getirilen yasağa gerekçe olarak, 'koruma tedbiri' gösterildi.

Çetinkaya ve Karan'a Charlie Hebdo davasından 2 yıl hapis 28 Mart

Fransız mizah dergisi Charlie Hebdo'nun 12 çizirinin katledilmesinin ardından çıkan özel sayısının kapağına

köşelerinde yer verdikleri için yargılanan Cumhuriyet Gazetesi yazarları Hikmet Çetinkaya ve Ceyda Karan'a 2'şer yıl hapis cezası verildi.

İstanbul 2. Asliye Ceza Mahkemesi'nde görülen duruşmada, karar sonrası şikayetçiler tekbir getirdi.

Davayı karara bağlayan mahkeme, 'Halkı kin ve düşmanlığa alenen tahrik' suçundan sanıkları ayrı ayrı 2'şer yıl hapis cezasına çarptırdı. Mahkeme, yargılamada Karan ve Çetinkaya'nın pişmanlık göstermeyen davranışları olduğunu belirterek cezada indirim yapmadı.

Atılım Gazetesi'ne davalar 10 Mayıs

Atılım Gazetesi'nin Temmuz ve Ağustos 2015 sayılarında yer alan haber, röportaj ve yazılar nedeniyle gazetenin 14 yazarı ve Sorumlu Yazı İşleri Müdürü Mehmet Ali Genç hakkında 'örgüt propagandası' suçlamasıyla İstanbul 13. Ağır Ceza Mahkemesi'nde dava açıldı.

Halkın Sesi Gazetesi'ne açılan soruşturmalar 24 Mayıs

İki haftada bir yayımlanan Halkın Sesi Gazetesi hakkında 'terör propagandası' iddiasıyla üç ayrı soruşturma açıldı.

"Bu sesi duymayan, katili tanımayan kalmasın" manşetiyle çıkan gazetenin 247. sayısı ile ilgili, Sorumlu Yazı İşleri Müdürü Ali Ergin Demirhan hakkında dava açıldı.

Öte yandan Demirhan ve gazetenin yazarı Çağlar Özbilgin hakkında açılan diğer iki soruşturma ise sürüyor. Soruşturmanın ortak özelliği, manşetinde “Katil” ya da “Saray” geçen gazete sayılarının seçilip iç sayfalarındaki Kürt sorunu konulu yazıların gerekçe gösterilmesi. ‘Örgüt propagandası’ olarak gösterilen içerikler arasında Amedspor haberleri de yer alıyor.

Katliamı haber yapmak suç 13 Haziran

Cumhuriyet Başsavcılığı, 13 Mart 2016’da 35 kişinin öldüğü Ankara Güvenpark’taki bombalı saldırıyı haberleştiren Cumhuriyet Gazetesi hakkında yayın yasağını ihlal ettiği gerekçesiyle soruşturma başlattı.

Patlamayı olay yerinde takip eden ve haberde imzası bulunan muhabirler Alican Uludağ, Sinan Tartanoğlu, Ozan Çepni ve foto muhabiri Necati Savaş şüpheli sıfatıyla ifadeye çağırıldı.

**Önderoğlu, Korur-Fincancı ve Nesin yargılanıyor.
23 Haziran**

Özgür Gündem'in Nöbetçi Genel Yayın Yönetmenleri Erol Önderoğlu, Şebnem Korur Fincancı ve Ahmet Nesin hakkında iddianame hazırlandı.

Avukat Meriç Eyüboğlu, iddianamenin Terörle Mücadele Kanunu ve Türk Ceza Kanunu'nun kapsamında ve 'suç ve suçluyu övme', 'suç işlemeye tahrik' ile 'terör örgütü propagandası' başlıklarından hazırlandığını belirtti.

Avukatlar üç mahpusun da tutukluluğuna itiraz etti. İtiraz sonucu tahliye edildier.

**Nöbetçi Yayın Yönetmenlerine dava
28 Haziran**

Çatışmaların yeniden başladığı 24 Temmuz 2015'ten beri sayısız soruşturma, dava ve sansürle karşı karşıya kalan Özgür Gündem Gazetesi'nin başlattığı Nöbetçi Genel Yayın Yönetmenliği kampanyasına bugüne dek 56 kişi destek verdi.

Bu kişiler hakkında ‘terör örgütü propagandası’ suçlamasıyla başlatılan soruşturmaların 11’i hakkında takipsizlik kararı verilirken; Faruk Eren, Ayşe Düzkan, Ertuğrul Mavioğlu, Hakkı Saruhan Oluç, Celal Başlangıç, Mehmet Fehim Işık, Ragıp Duran, Murat Çelikkan, İhsan Çaralan, Kemal Can, Öncü Akgül, Emine Beyza Üstün, Celalettin Can, Erol Önderoğlu, Şebnem Korur Fincancı, Ahmet Nesin, Mehmet Güç, Faruk Balıkçı, Hasan Hayri Şanlı, Deniz Türkali, Nadire Mater, Tuğrul Eryılmaz, Hasan Cemal, Hasan Hüseyin Tahmaz, Dicle Anter, Şanar Yurdatapan, Derya Okatan, Said Sefa, Murat Uyurkulak, Çilem Küçükkeleş, Yıldırım Türker, Ayşe Batumlu, Öncü Akgül, Cengiz Baysoy, İnan Kızılkaya, Can Dünder, Aydın Bodur, Veysi Altay, Ragıp Zarakol, Hüseyin Aykol, Mehmet Ali Çelebi, Jülide Kural, Nevin Erdemir, Hakkı Boltan, Şeyhmus Diken hakkındaki soruşturmalar ise davaya dönüştü.

Gözaltındaki gazetecilere işkence iddiası 12 Haziran

Diyarbakır’ın Sur ilçesinde gözaltına alınan Evrensel Gazetesi muhabirleri Hasan Akbaş, Fırat Topal, Serpil Berk ve serbest gazeteci Sertaç Kayar’la görüşen avukat Rengin Ergül, gazetecilerin, gözaltı sırasında ve Emniyet’te darp ve işkenceye maruz kaldığını aktardı.

Ergül, sağlık muayenesine polislerin de girdiğini, doktorun da ters kelepçe sebebiyle oluşan izlere rağmen darp raporu vermediğini belirtti.

Özgür Gündem Gazetesi kapatıldı 16 Ağustos

İstanbul 8. Sulh Ceza Mahkemesi, ‘terör örgütü propagandası’ yaptığı gerekçesiyle, Özgür Gündem Gazetesi’ni kapattı.

Kararda gazetenin geçici olarak kapatıldığı ifade edildi ancak ne kadar süre kapalı kalacağına ilişkin bir hüküm yer almadı.

Gazetenin Genel Yayın Yönetmeni Zana Kaya "Toplumun haber alma hakkını savunmaya her tür bedele rağmen devam edeceğiz" dedi.

Özgür Gündem Gazetesi'ne polis baskını 17 Ağustos

Polis, 'örgüt propagandası' gerekçesiyle kapatılan Özgür Gündem Gazetesi'ne baskın yaptı. Gazetenin çalışanları ve Genel Yayın Yönetmeni ile konuyla ilgili haber yapmak üzere binada bulunan DİHA ve imctv muhabirleri dahil 25 kişi gözaltına alındı.

Olayların ardından, gazetenin Genel Yayın eski Yönetmenlerinden Ragıp Zarakolu'nun, Filiz Koçalı'nın ve Eren Keskin'in evlerine de polis baskını düzenlendi.

Gazeteci ve insan hakları örgütleri, gazetenin kapatılması, polis baskını ve gazetecilerin gözaltına alınmasına karşı basın açıklaması düzenledi, gözaltındaki gazetecilerin serbest bırakılmasını istedi.

Kapatma kararının ardından Özgür Gündem, bugün dört sayfa halinde, "Boyun eğmeyeceğiz" manşetiyle çıktı.

22 Ağustos tarihinde ise kapatılan Özgür Gündem dayanışmayla çıkan özel sayılarından "Fail Aynı Hedef Aynı" başlıklı nüshası hakkında toplatma kararı verildi, Atılım gazetesi, 16 Ağustos'tan bu yana Özgür Gündem manşeti ile özel sayı çıkarıyor. 24 Ağustos tarihinde Atılım Gazetesi'nin Özgür Gündem manşeti çıkmış ve çıkacak bütün sayılarına toplatma kararı verildi.

**Özgür Gündem'in Yayın Yönetmeni, Yazı İşleri
Müdürü ve Yayın Danışma Kurulu Üyesi tutuklandı
23 Ağustos**

Kapatılan Özgür Gündem Gazetesi'nin Genel Yayın Yönetmeni Zana Kaya ve Yazı İşleri Müdürü İnan Kızılkaya ve Yayın Danışma Kurulu Üyesi Aslı Erdoğan 'örgüt üyeliği' iddiasıyla tutuklandı.

İstanbul 8. Sulh Ceza Mahkemesi'nin kapatma kararının ardından gazeteye yapılan polis baskınında gözaltına alınan gazeteciler 6 günlük gözaltı sırasında darp edildikleri için polislerden şikayetçi oldu.

**Azadiya Welat'a polis baskını
29 Ağustos**

Polis, Azadiya Welat Gazetesi'nin Diyarbakır'daki merkez bürosuna baskın düzenledi, 27 kişi gözaltına alındı. Polis baskına gerekçe olarak, "Binaya gelen ve gidenlerin çok olduğu" ve "Burada örgütsel toplantı yapıldığı" yönünde kendilerine yapılan ihbarı gerekçe gösterdi.

**Özgür Gündem Yayın Danışma Kurulu üyesi Necmiye
Alpay tutuklandı
1 Eylül**

Kapatılan Özgür Gündem Gazetesiyle ilgili devam eden soruşturma kapsamında dilbilimci yazar Necmiye Alpay, gazetesinin yayın danışma kurulu üyesi olduğu için 'örgüt üyesi olduğu' gerekçesiyle İstanbul 8. Sulh Ceza Hakimliği tarafından tutuklandı.

**'Nöbetçi Genel Yayın Yönetmenleri'ne açılan davalar
19 Eylül**

Özgür Gündem gazetesi ile dayanışmak amacıyla başlatılan 'Nöbetçi Genel Yayın Yönetmenliği' kampanyasına katılan gazeteciler, insan hakları savunucuları ve siyasetçiler hakkında açılan davalar görülmeye başlandı.

İlk olarak; 20 Eylül günü, İstanbul 13. Ağır Ceza Mahkemesi'nde gazeteciler Ayşe Düzkan ile Ragıp Duran; 22 Eylül'de, DİSK'e bağlı Basın-İş'in Genel Başkanı gazeteci Faruk Eren; 29 Eylül'de gazeteci Ertuğrul Mavioğlu İstanbul 14. Ağır Ceza Mahkemesi'nde yargılandı. Ekim ayında Celal Başlangıç, Fehim Işık, Yıldırım Türker, Ayşe Batumlu, İhsan Çaralan, Murat Çelikkın ve Beyza Üstün hakkında açılan davaların ilk duruşmaları yapıldı. Celalettin Can 1 Kasım'da; TİHV Genel Başkanı Şebnem Korur Fincancı, RSF Türkiye Temsilcisi Erol Önderoğlu ve yayıncı Ahmet Nesin 8 Kasım günü İstanbul 13. Ağır Ceza Mahkemesi'nde; Şanar Yurdatapan 22 Aralık'ta; Aslı Erdoğan ve Necmiye Alpay 29 Aralık'ta hakim karşısına çıktılar.

46 gazetecinin daha pasaportu iptal edildi 21 Eylül

OHAL ilanı sonrası çıkartılan KHK ile birlikte “KCK Basın Davası” adı altında haklarında 2011 yılında soruşturma başlatılan ve davaları hala devam eden 46 gazetecinin pasaportları 1 Eylül 2016 tarihi itibariyle iptal edildi.

MİT Tırları haberiyle ilgili Aydınlik Gazetesi'ne soruşturma 29 Eylül

Cumhuriyet Gazetesi Genel Yayın eski Yönetmeni Can Dünder ve Ankara Temsilcisi Erdem Gül'ün MİT TIR'ları davasında yargılanmasının ardından haberle ilgili Aydınlik'a da soruşturma açıldı.

Adana ve Hatay'da 19 Ocak 2014 tarihinde durdurulan MİT'e ait tırların içindeki mühimmat görüntülerini “İşte TIR'daki Cephane” başlığı ile haberleştiren gazetenin Genel Yayın Koordinatörü Mustafa İker Yücel soruşturma kapsamında İstanbul Cumhuriyet Başsavcısı İrfan Fidan'a ifade verdi; “Kamu yararı varsa haber yapmaktan çekinmeyiz” dedi.

Cumhuriyet Gazetesi'ne operasyon 31 Ekim

Cumhuriyet Gazetesi yöneticileri ve yazarlarına yönelik sabah saatlerinde ev baskınları yapıldı. Aralarında gazetenin yazarı, çalışanı, yöneticisi ile Cumhuriyet Vakfı yöneticisi 16 kişi hakkında gözaltı kararı verildi.

Murat Sabuncu, Aydın Engin, Hikmet Çetinkaya, Kadri Gürsel, Musa Kart, Bülent Yener, Turhan Günay, Eser Sevinç, Hakan Kara, Bülent Utku, Güray Öz, Mustafa Kemal Güngör ve Önder Çelik gözaltına alınırken; savcılık, avukat görüşmelerine beş gün boyunca kısıtlama getirdi.

İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı'ndan yapılan açıklamada soruşturmanın 'FETÖ/PDY ve KCK/PKK örgütleri adına faaliyette bulunmak' suçlamasıyla yürütüldüğü belirtilirken dosya hakkında gizlilik kararı verildi.

Cumhuriyet'ten 9 yazar ve yönetici tutuklandı 7 Kasım

Cumhuriyet Gazetesi'ne yönelik 31 Ekim tarihinde yapılan operasyonla gözaltına alınan Genel Yayın Yönetmeni Murat Sabuncu, Yayın Danışmanı Kadri Gürsel,

karikatürist Musa Kart'ın da aralarında bulunduğu dokuz gazeteci ve yazar tutuklandı; yazarlar Aydın Engin ve Hikmet Çetinkaya adli kontrol şartıyla serbest bırakıldı.

Gizlilik kararı olduğu gerekçesiyle gazetenin avukatları soruşturma dosyasını inceleyemezken, gözaltındakilere yayımlanan haber ve köşe yazılarının sorulduğu belirtildi. Soruşturma kapsamında Cumhuriyet Vakfı İcra Kurulu Başkanı avukat Akın Atalay ve gazeteci Can Dündar hakkında da gözaltı kararı bulunuyor.

“Eğilmeyiz” manşetiyle çıkan gazetede cezaevindeki yazarların köşeleri boş bırakıldı. CHP'den yapılan açıklamada “Bu dava, hükümetin yönlendirmesi ve desteğiyle açılan siyasi bir davadır. Siyasi iktidar yalnızca gazetecilik faaliyetleri nedeniyle Cumhuriyet ‘ten adeta öç almaktadır” denildi.

Özgür Gündem iddianamesi kabul edildi 24 Kasım

İstanbul 23. Ağır Ceza Mahkemesi, kapatılan Özgür Gündem Gazetesi hakkında hazırlanan iddianameyi kabul etti.

İddianamede tutuklu sanıklar Aslı Erdoğan, İnan Kızılkaya, Zana Kaya, Necmiye Alpay ile birlikte Eren Keskin, Filiz Koçali, Ragıp Zarakolu, Kemal Sancılı ve Bilge Aykut hakkında Türk Ceza Kanunu'nun (TCK) 'Devletin birliğini ve ülke bütünlüğünü bozmak' başlıklı 302/1, 'Silahlı örgüt' başlıklı 314/2, 'Suç işleme amacıyla örgüt kurma' başlıklı 220/1,2,8 ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu'nun (TMK) örgüt propagandasını düzenleyen maddelerinden hapis cezaları istendi.

Gazetenin Yayın Danışma Kurulu üyeleri Necmiye Alpay ve Aslı Erdoğan hakkında 'Devletin birliğini ve ülke bütünlüğü bozma' suçlamasından tahliye kararı çıktı ancak haklarındaki örgüt üyeliği suçlaması nedeniyle

tutukluluk halleri devam etti. Yapılan ikinci itiraz üzerine 29 Aralık'ta tahliye edildiler.

Basına açılan davalar 25 Kasım

Kapatılan Özgür Gündem Gazetesi'nde çalışan, yazan ve gazetenin genel yayın yönetmenliğini yapan 16 kişi, İstanbul Adliyesi'nde bulunan 14. ve 22. Ağır Ceza Mahkemeleri'nde görülen toplam 11 davada hakim karşısına çıktı. Özgür Gündem Sorumlu Yazışları Müdürü İnan Kızılkaya görülen 11 davanın 10'unda da sanık.

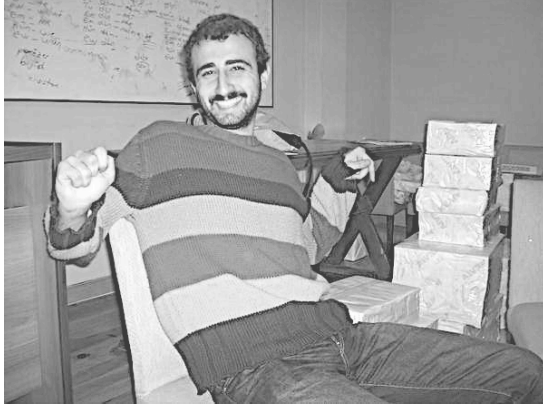
Davalardan 10'unda, Özgür Gündem Gazetesi'nin Nöbetçi Genel Yayın Yönetmenliği Kampanyası'na katılmış olan 12 kişi yargılanıyor. Bir davada Özgür Gündem Sorumlu Yazışları eski Müdürü Reyhan Çapan ile gazete yazarları Hüseyin Güçlü ile Emrullah Kurcan yargılanıyor. Tüm davaların konusu ise 'terör örgütü propagandası' suçlaması.

İstanbul 22. Ağır Ceza Mahkemesi'nde görülen davalar 14 Şubat 2017'ye, 14. Ağır Ceza Mahkemesi'nde görülen davalar 28 Mart 2017'ye ertelendi.

Gazeteci Ahmet Şık bir daha tutuklandı 29 Aralık

Attığı tweetler ve haberleri nedeniyle gözaltına alınan gazeteci Ahmet Şık, İstanbul Sulh Ceza Hâkimliği tarafından 'FETÖ ve PKK propagandası yapmak' suçlamasıyla tutuklandı. Ahmet Şık, daha önce Gülen cemaatini anlatan "İmamın Ordusu" adlı kitabı daha yayınlanmadan bu nedenle tutuklanmış, savcı "Bu kitabın müsveddelerini bulundurmak da suçtur" diye açıklama yapınca müsveddeler İnternete yüklenmiş ve çok sayıda kişi "Bende de var" demiş, savcı hiçbir şey yapamamıştı.

sosyal
medya ve
ifade
özgürlüğü

**Bu fotoğrafı sosyal medyada paylaşmak suç!
16 Mayıs**

Kobani'de çıkan bir çatışmada ölen YPG üyesi Aziz Güler'in fotoğrafını Facebook'ta paylaştığı için Tarsus 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nde yargılanan Eğitim-Sen Tarsus Şube Yönetim Kurulu üyesi Macide Boymul, 'yasadışı örgüt propagandası yaptığı' iddiasıyla 2 yıl 3 ay hapis cezasına mahkum oldu.

**Diha muhabirine Facebook paylaşımından dava
20 Mayıs**

Tutuklu DİHA muhabirlerinden Bilal Güldem hakkında yürütülen soruşturma tamamlandı. Nusaybin Cumhuriyet Savcılığı tarafından hazırlanan 4 sayfalık iddianamede 'örgüt üyeliği ve propagandası' ile suçlanan gazetecinin Facebook paylaşımlarının herkese açık olması, çatışma bölgelerinden yaptığı haber ve röportajlar suç olarak nitelendirildi. Savcı, iddianamesinde Güldem'in 'örgüt mensuplarına mühimmat temin ettiği ve örgütün talimatları doğrultusunda gazetecilik yaptığı' iddiasında da bulundu.

Deniz Naki'nin sosyal medya paylaşımlarına dava 5 Ekim

Amedspor futbolcusu Deniz Naki hakkında 'terör propagandası' yaptığı iddiasıyla 5 yıla kadar hapis cezası istemiyle dava açıldı. Suçlamaya dayanak olarak Naki'nin Facebook ve Twitter hesabından yaptığı paylaşımlar gösterildi.

Naki'nin paylaşımlarında, 'Halkın bölge bakımından farklı özelliklere sahip bir kesiminin, diğer bir kesim aleyhine kin ve düşmanlığa alenen tahrik edildiği' iddia edilirken; Naki'nin, Kürtlerin ulusal kıyafeti 'şal û şepik' giyerek çektiği fotoğraf da '*kırsal alanda silahlı olarak faaliyet yürüten terör örgütü mensuplarının giydiği elbise ile çekilmiş fotoğraf*' sözleriyle tanımlanarak iddianamede yer aldı.

**Dr. Gergerlioğlu Facebook paylaşımı nedeniyle açığa
alındı
14 Ekim**

SEKA Devlet Hastanesi'nde uzman doktor olarak görev yapan Ömer Faruk Gergerlioğlu hakkında Facebook paylaşımı nedeniyle Kocaeli Kamu Hastaneleri Birliği Genel Sekreterliği tarafından soruşturma açıldı. Gergerlioğlu, ifadesi alınmadan Kocaeli Valiliği tarafından açığa alındı. Gergerlioğlu Facebook hesabından PKK bayrağı ile Türk bayrağı konulmuş temsili tabutların başlarındaki kadınların fotoğrafını paylaşarak, *“Bu fotoğrafa bakıp niye bu savaşın bitirip tüketmekten başka anlamı olmadığını anlarsınız. Analar aynı, bayraklar farklı! Ölünce farkımız kalmıyor birbirimizden”* mesajını vermişti.

yayın yasakları

Sultanahmet'teki patlamaya yayın yasağı 11 Ocak

İstanbul Sultanahmet Meydanı'nda Őiddetli bir patlama meydana geldi. Valilik, 10 kiŐinin öldüğü, 15 kiŐinin de yaralandığını açıkladı. Patlamadan bir saat sonra BaŐbakanlık tarafından 'milli güvenlik' ve 'kamu dűzeni' gerekçeleriyle yayın yasağı getirildi.

Ankara'daki patlamadan sonra yayın yasağı getirildi 18 Şubat

Ankara'da askeri personeli taŐıyan servis araçlarına yönelik bomba yűklű araçla yapılan saldırıda 29 kiŐi hayatını kaybetti, 61 kiŐi yaralandı. Saldırıyı Kürdistan Özgűrlűk Őahinleri (TAK) üstlendi. Patlamaların hemen ardından Radyo ve Televizyon Üst Kurulu (RTÜK) 'milli güvenlik' ve 'kamu dűzeni' gerekçeleriyle yayın yasađı getirdi.

İMC TV yayını kesildi! 29 Şubat

Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı'nın TÜRKSAT'a yazı göndererek, PKK/KCK propagandası yaptığı iddiasıyla İMC Tv'nin frekansının iptalini istemesi üzerine kanalın yayını kesildi. İMC Tv Genel Yayın Yönetmeni Defne

Asal, kendilerine gönderilen bir tebligat olmadığını, savcılığın kararını da haberlerden öğrendiklerini belirtti, hukuksuz bir durumla karşı karşıya olduklarını söyledi. Ticari bir kurum olan TÜRKSAT'a siyasi baskı yapıldığını vurguladı.

Öğrencilere tecavüz iddiasına yayın yasağı 15 Mart

Karaman Cumhuriyet Başsavcılığı, Karaman'da bir sınıf öğretmeninin Ensar Vakfı ve Karaman Anadolu İmam Hatip ve İmam Hatip Lisesi Mezunları ve Mensupları Derneği'ne (KAİMDER) yakın kişilerin kiraladığı evlerde kalan çocuklara tecavüz ettiği iddialarıyla ilgili haberlere yayın yasağı getirdi. Yapılan açıklamada, karara gerekçe olarak masumiyet ilkesi ve mağdurların yaşları gösterildi, haberlerde yanlış ve yanıltıcı bilgiler kullanıldığı iddia edildi.

'MİT tırları' davasına gizlilik kararı 25 Mart

Cumhuriyet Gazetesi Genel Yayın Yönetmeni Can Dündar ile Ankara Temsilcisi Erdem Gül'ün, MİT TIR'larıyla ilgili haberler nedeniyle yargılandığı davanın ilk

duruşması İstanbul 14. Ağır Ceza Mahkemesi'nde görüldü.

Mahkeme heyeti, savcı Evliya Çalışkan'ın talebi üzerine davanın kapalı görülmesine karar verdi, ayrıca MİT ve Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın müdahillik taleplerini de kabul etti.

“Aleni yargılama dışarıdan mesnetsiz saldırılar karşısında elimizdeki tek güvencedir” diyen gazetecilerin avukatı Tora Pekin, adil bir yargılama yapılabilmesi için duruşmanın açık olması gerektiğini belirtti. Avukat Ergin Cinmen, AYM'nin verdiği ihlal kararına 'uymadığını' açıklayan Erdoğan'ın müdahilliğinin yargının bağımsızlığını zedeleyeceğini ifade etti.

Twitter'a erişime engel 29 Nisan

İstanbul Anadolu 4. Sulh Ceza Hakimliği, 1 Nisan 2016 tarihinde Turkcell'in toplum nezdindeki 'konum ve saygınlığını zedelediği' ve şirketi 'küçük düşürdüğü' gerekçesiyle toplamda 864 içeriğe erişimin engellenmesine karar verdi.

Diyarbakır'daki patlamaya yayın yasağı 11 Mayıs

Diyarbakır 2. Sulh Ceza Hakimliği, Bağlar ilçesinde polis servis aracına düzenlenen bombalı saldırıyla ilgili yayın yasağı getirdi.

Midyat'ta bombalı saldırıya yayın yasağı 9 Haziran

Mardin'in Midyat ilçesi Emniyet Müdürlüğü'ne bomba yüklü araçla saldırı düzenlendi; iki polis ile iki sivil hayatını kaybetti, en az 30 kişi yaralandı. RTÜK, Başbakanlığın saldırıya yayın yasağı getirdiğini açıkladı.

**Elazığ'daki patlamaya yayın yasağı
18 Ağustos**

Radyo ve Televizyon Üst Kurulu (RTÜK), Elazığ Emniyet Müdürlüğü'ne yapılan bombalı saldırıyla ilgili geçici yayın yasağı getirildiğini duyurdu.

**Cizre'de bombalı saldırı ve yayın yasağı
26 Ağustos**

Şırnak'ın Cizre ilçesindeki Çevik Kuvvet Şube Müdürlüğü yakınlarında bombalı araçla saldırı düzenlendi. 11 polis öldü, üçü sivil 78 kişi yaralandı. Radyo Televizyon Üst Kurulu (RTÜK), Başbakanlığın yazısı ile saldırıya yayın yasağı getirildiğini açıkladı.

**İmam Hatip'te gerçekleşen tacizi duyurmak yasak
8 Kasım**

CHP İstanbul Milletvekili Barış Yarkadaş'ın Adıyaman'ın Gerger İlçesi'ndeki İmam Hatip Lisesi'nde öğrencilere cinsel istismarda bulunulduğuna ilişkin yaptığı açıklamaya Gerger Sulh Ceza Hakimliği tarafından Yarkadaş'ın açıklamasını yayınlayan sitelerdeki haberlere erişim engeli getirildi.

Yurt yangınına yayın yasağı 30 Kasım

Adana'da Özel Aladağ Tahsil Çağındaki Talebelere Yardım Derneği Ortaöğretim Kız Öğrenci Yurdu'nda çıkan yangında 11 çocuk ve 1 yurt görevlisi hayatını kaybetti. Aladağ İlçesi Sulh Ceza Hakimliği yangınla ilgili yayın yasağı getirdi.

toplantı
ve gösteri
yürüyüşü
hakkı

Artvin Cerrattepe'de halka saldırıldı 16 Şubat

Cengiz Holding'in, Artvin Cerattepe'de yapmayı planladığı maden projesi için şirket yetkililerinin, asker ve polis eşliğinde zırhlı araçlarla bölgeye gelişini protesto edenler polis ve jandarmanın gaz bombası, plastik mermi ve coplu saldırısına maruz kaldı, çok sayıda yurttaş yaralandı.

Kente çevre illerden takviye polis ve jandarma ekipleri gönderilirken, müdahale öncesinde hastanelere "yaralılar gelebilir hazırlıklı olun" şeklinde talimat verildiği iddia edildi. CHP Milletvekili Uğur Bayraktutan, müdahale sonrasında yaptığı açıklamada, "Bütün bakanları ikna ettik. İçişleri Bakanı Efkan Ala'yı ikna edemedik. 'Vurun geçin' demiş bakan. Herkes ikna oldu, bir o ikna olmadı" dedi.

Kurulması planlanan bakır madenine karşı 21 Haziran 2015'ten beri nöbet tutan yöre halkı, Çevresel Etki Değerlendirme (ÇED) olumlu kararını iptal ettirmiş, şirketin aldığı yeni ÇED olumlu kararına karşı da 750 kişilik imzayla dava açılmıştı.

“Çocuklar ölmesin maça gelsin” pankartına ceza 17 Şubat

Profesyonel Futbol Disiplin Kurulu (PFDK), Amedspor'a Fenerbahçe maçında açtığı "Çocuklar ölmesin maça gelsin" pankartı sebebiyle 5 bin lira ceza verdi. PFDK cezayı 'talimatlara aykırı davranıldığı' gerekçesiyle verdiğini açıkladı. Türkiye Futbol Federasyonu da pankartın açılmasına siyasi içerikli olması sebebiyle izin vermemişti.

Bursa'da yürüyüşe katılan öğretmenlere ceza 29 Şubat

Bursa 16. Asliye Ceza Mahkemesi, sendikaların bilimsel, laik ve demokratik eğitim talebiyle 10 Eylül 2014'de düzenlediği 'Büyük Eğitimci Yürüyüşü'ne katılan 27 öğretmeni 1'er yıl 2'şer ay hapis cezasına mahkum etti. Ancak 5 yıl süreyle hükmün açıklanması geriye bırakıldı. '2911 Sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Yasası'na muhalefet, kamu malına zarar vermek ve basit yaralama' ile suçlanan öğretmenler hakkındaki cezalar ertelendi.

HES protestosuna katılanlara dava 2 Mart

Tokat'ın Zile ilçesinde yapılması planlanan hidroelektrik santrallerine (HES) karşı 15 Mart 2015 tarihinde düzenlenen yürüyüşe katılan 54 kişi hakkında 16 yıla kadar hapis istemiyle dava açıldı. Tokat Cumhuriyet Savcısı Yücel Ertaş'ın hazırladığı iddianamede yurttaşlar 'kanuna aykırı toplantı ve gösteri yürüyüşleri düzenleme yönetme bunların hareketlerine katılmak', 'görevi yaptırmamak için direnmek' ve 'kamu malına zarar vermek' ile suçlanıyor.

8 Mart Kadınlar Günü etkinlikleri yasaklandı 7 Mart

İstanbul, Ankara, Şanlıurfa ve Batman Valilikleri 6 Mart 2016'da gerçekleştirilmesi planlanan 8 Mart Dünya Kadınlar Günü eylemlerini çeşitli gerekçelerle yasakladılar.

Yasak kararlarını protesto etmek için önceden hazırlanan program kapsamında 6 Mart 2016'da toplanan kadınlara gaz bombaları ve plastik mermili silahlarla müdahale eden polis ekipleri İstanbul'da 4, Ankara'da ise 11 kadını darp ederek gözaltına aldı.

Bu sırada, 8 Mart Dünya Kadınlar Günü'yle ilgili düzenlenen 'Kadın Hayattır' buluşmasına katılan Başbakan Ahmet Davutoğlu kadına yönelik şiddet olaylarının tüm dünyada arttığına dikkat çekerek "Kadına şiddet büyük bir insanlık ayıbıdır" açıklamasını yaptı.

Newroz kutlamaları yasaklandı 17 Mart

Hakkari Valiliği'nin açıklamasında, Newroz etkinliklerinin "*Meydana gelebilecek muhtemel huzursuzluk ve kışkırtmaların engellenmesi amacıyla yasaklandığı*" ifade

edildi. Mardin Valiliği il genelinde 30 gün boyunca her türlü toplantı ve gösteri yürüyüşünü, basın açıklaması ve miting gibi etkinlikleri yasakladığını açıkladı.

Siyasi parti ve kurumların 19 Mart'ta kutlama yapılacağını duyurduğu Urfa'da ise valilik kent merkezi ve ilçelerinde sadece 21 Mart'ta Newroz kutlaması yapılmasına izin verileceğini belirtti, o güne kadar yapılacak tüm etkinliklerin yasaklandığını duyurdu.

Van Valiliği 19 Mart'ta HDP Eş Genel Başkanı Selahattin Demirtaş'ın katılımıyla gerçekleştirilecek olan Van Newroz'unu yasakladı. Van Newroz Tertip Komitesi ise, tüm engelleme çabalarına karşın 19 Mart'ta alanlarda olacaklarını duyurdu.

İçişleri Bakanlığı, valilikler ve kaymakamlıklar aracılığıyla; Şırnak, Kars, Bingöl ve Diyarbakır/Silvan, Dersim, Mardin, Mersin, Bursa, Urfa, Van, Diyarbakır/Ergani, Ağrı/Doğu Beyazıt, İstanbul, Ankara, Adana, Batman ve Hakkari'de yapılacak olan Newroz etkinliklerini yasakladı.

BİZ DEĞİL KENDİ SÖYLÜYOR

Recep Tayyip Erdoğan, yaptığı konuşma-
da ABD'de uç itişinin ödürülmesinin ar-
dından Obama'ya şöyle seslenmişti,

"Ben, Sayın Obama'ya sesleniyorum,
'Neredesin Başkan' diyorum. Dışişleri
Bakanına, Biden'e sesleniyorum, 'Nere-
desiniz' diyorum. Biz siyasiler, ülhem-
izde işlenen cinayetlerden sorumluyuz.
Tavrımızı ortaya koymak zorundayız.
Çünkü halk size oylarını verirken
'Benim can güvenliğimi, mal güvenliği-
mi sağlayacaksınız' diye veriyor. Eğer siz,
bu tür bir olay karşısında sessiz kalır-
sanız dünya da size her zaman sessiz
kalecektir."

Erdoğan'ın sözlerini afiş yapmak YASAK 22 Mart

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın ve Başbakan Numan Kurtulmuş'un sözlerini afiş haline getiren İstanbul

Üniversitesi Edebiyat Fakültesi öğrencileri üniversite güvenlik personeline engellendi.

'Devlet büyüklerinin' resimlerini içerdiği gerekçesiyle üniversite yönetiminin izin vermediği afişler sökülürken, öğrenciler afişlerde hakaret olmadığını sadece Kurtulmuş ve Erdoğan'ın kendi sözlerinin yer aldığını belirtti.

Ayşe öğretmen ile ilgili sivil itaatsizlik eylemine dava 27 Nisan

Telefonla katıldığı bir televizyon programında sokağa çıkma yasaklarına ve yaşanan ölümlere dikkat çeken, bu nedenle de hakkında soruşturma başlatılan öğretmen Ayşe Çelik için düzenlenen sivil itaatsizlik eylemine 'terör örgütü propagandası' suçlamasıyla dava açıldı.

Çelik'in sözleri nedeniyle açılan soruşturmaya tepki gösteren aydınlar, 13 Ocak 2016'da "Hepimiz Ayşe Öğretmeniz" diyerek İstanbul, İzmir ve Ankara'da eş zamanlı olarak kendilerini savcılığa ihbar etmişlerdi. Eylemin İstanbul ayağında yer alan ve aralarında gazeteci Ayşegül Devocioğlu, yönetmen Orhan Alkaya, müzisyen Şanar Yurdatapan ve sosyolog Oya Baydar'ın da bulunduğu 29 kişi hakkında hazırlanan iddianamede aydınların 7,5 yıla kadar hapsi istendi.

1 Mayıs'ın çetelesi 2 Mayıs

1 Mayıs bu yıl da Taksim'de kutlanamadı. İşçi Bayramı, yasaklanan meydan yerine DİSK, KESK, TMMOB ve TTB'nin ortak çağrısıyla bir araya gelen örgütler tarafından Bakırköy Salı Pazarı alanında kutlandı.

Alana yapılan yürüyüş sırasında polis HDP ve Amed Spor kortejine, pankartları gerekçe göstererek saldırdı, biber gazı sıktı. Taksim Meydanı'na çıkan tüm yolların kapatıldığı 1 Mayıs'ta, meydanda kutlama yapmak isteyenlere polis TOMA'dan tazyikli suyla, biber gazı ve plastik mermiyle müdahale etti. Toplamda 203 kişi gözaltına alındı.

Öte yandan, Tarlabaşı Bulvarı'nda yolun karşısına geçmeye çalışan 57 yaşındaki Nail Mavuş, kavşaktan Taksim istikametine dönüş yapan TOMA'nın altında kaldı. Ağır yaralanan Mavuş, yapılan tüm müdahalelere rağmen kurtarılamadı.

Ülke genelinde yapılan kutlamalar; Adana, Urfa, Antep ve Mersin-Tarsus'ta güvenlik gerekçesiyle iptal edildi.

Onur yürüyüşlerine yasaklar

Ankara Kaos GL Derneği, 2008 yılından beri Uluslararası Homofobi ve Transfobi Karşıtı Gün dolayısıyla yaptığı yürüyüş için bu yıl da Valilik'ten izin almak istedi. Ancak talep reddedildi, gerekçe olarak ise *"Bazı kesimler tarafından tepki gösterilebilir, provokasyonlara neden olabilir"* açıklaması yapıldı. Bunun üzerine Kaos GL Derneği, Ankara 15. İdare Mahkemesi'ne başvurdu. Mahkeme, somut gerekçesinin olmadığını belirterek yasak kararının yürütmesinin durdurulmasına karar verdi. Valiliğin mahkeme kararına itirazı üzerine ise Ankara Bölge İdare Mahkemesi yürütmeyi durdurma kararını kaldırdı. 8 yıldır düzenlenen yürüyüş ilk kez resmi olarak engellenmiş oldu. 17 Haziran tarihinde ise İstanbul Valiliği de 19 Haziran'da düzenlenecek 7. Trans Onur Yürüyüşü ve 26 Haziran tarihinde düzenlenecek 14. İstanbul LGBTİ Onur Yürüyüşüne izin vermeyeceğini açıkladı. 7. Trans Onur Yürüyüşü öncesinde polis Taksim'i abluka altına aldı. Taksim Meydanı'na, İstiklal Caddesi'ne, Tünel'e ve ara sokaklara çok sayıda TOMA ve polis otobüsü yerleştirildi. Polis araçlarına asılan Türk bayrakları dikkat çekti. 26 Haziran'da gerçekleştirilmesi planlanan LGBTİ+ Onur Yürüyüşüne de izin verilmedi ve toplamda 29 kişi gözaltına alındı.

**Newroz bildirisi dağıtana hapis cezası
11 Haziran**

2012 yılında İçişleri Bakanlığı talimatıyla yasaklanan Newroz kutlamalarıyla ilgili Mersin'de bildiri dağıtana 6 kişi 'halkı kışkırtmak' ve 'suça teşvik etmek'ten 3'er yıl 6'şar ay hapse mahkum oldu. Mersin 7. Asliye Ceza Mahkemesi kararının Yargıtay tarafından da onanmasıyla cezaları kesinleşen 6 kişiden Ahmet Tekir ile oğlu Şafak Tekir gözaltına alınarak cezaevine gönderildi.

**Üniversitede 25 Kasım standına disiplin soruşturması
5 Aralık**

Koç Üniversitesi'nde 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddetle Uluslararası Mücadele Günü için açılan stant nedeniyle dört öğrenci hakkında disiplin soruşturması başlatıldı. Soruşturma gerekçesi olarak Güvenlik Müdürlüğü'nün 'izinsiz afiş ve pankart astıkları iddialarını' bildirdiği tutanak gösterildi.

ayrım- cılık

**Trans Mahkum hapishanede ayrımcılığa uğruyor
15 Ocak**

Menemen T Tipi Kapalı Cezaevi'ne sürgün edilen trans mahpus Esra, rızası dışında 'tekli oda'da tutuluyor, tacize uğruyor, dilekçeleri işleme konmuyor, yazdığı mektuplar engelleniyor. Cezaevi'nin tecrit gerekçesi ise: 'cinsel eğilim farklılığı!'

**AİHM Cemevlerinin elektrik faturalarıyla ilgili
Alevi vatandaşlara ayrımcılık yapıldığına hükmetti
22 Ocak**

Cem Vakfı Genel Başkanı İzzettin Doğan, Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi ders kitabında Alevi inancının gereği gibi yer almaması ve 'Bedelsiz girilen ve topluca ibadet edilen yerlerin elektrik paraları Diyanet İşleri Başkanlığı bütçesine konacak fondan ödenir' ibaresiyle ilgili Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'ne (AİHM) yaptıkları başvurunun sonuçlandığını açıkladı.

AİHM, din dersi kitaplarında Alevi inancının gereği gibi yer almaması ve cemevlerinin elektrik faturasının Diyanet tarafından ödenmemesi nedeniyle Türkiye'yi 'Alevi vatandaşlara ayrımcılık'tan mahkum etti.

Uçakta Kürtçe anons yapılması reddedildi **27 Ocak**

Ankara 12. İdare Mahkemesi, Diyarbakır Barosu avukatlarından Mahsuni Karaman'ın Diyarbakır seferlerinde uçaklarda Türkçe'nin yanısıra Kürtçe anons da yapılması talebini reddetti.

Karaman'ın Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü'ne yaptığı başvurunun reddedilmesi üzerine açılan davada mahkeme, Anayasa'ya göre devletin dilinin Türkçe olduğunu belirterek, Türkiye'nin 1945 yılında taraf olduğu 'Uluslararası Sivil Havacılık Sözleşmesi'ne göre sivil havacılıkta kullanılacak resmi dillerin İngilizce, Fransızca, İspanyolca, Rusça, Arapça ve Çince olduğunu; 'Uçuş, Bilgi, Anons ve Danışma Hizmetleri İşletme Talimatı'nda da anonsların Türkçe ve İngilizce yapılacağı kuralına yer verildiğini belirtti.

Bursa'daki tek kilise kapatılıyor **23 Şubat**

Bursa'da; Latin Katolik, Alman Katolik, Ortodoks ve Protestan cemaatlerinin ortak kullandıkları, şehrin tek

Hristiyan ibadethanesi olan Fransız Kilisesi Kültürevi'nin boşaltılarak Vakıflar Genel Müdürlüğü'ne bırakılması istendi.

Hristiyan topluluklar tarafından, 2002-2004 yıllarında restore edilen kilise, Büyükşehir Belediyesi ile yapılan protokol sonucu ibadethane olarak kullanılıyordu. Protestan Topluluğu'nun Pastörü İsmail Kulaçoğlu bu protokolün 2015 yılında bittiğini, Büyükşehir Belediyesi'nin, bir şirket kurarak kendilerine başvurmalarını ve buna göre tahsis işlemi yapacaklarını söylediğini belirtti.

Şirket olarak belediyeye başvuran topluluğa "Kiliseyi boşaltın" cevabı verildi. Kilisede 100'ü aşkın vatandaşın ibadet ettiğini kaydeden Kulaçoğlu, bu tutumu rencide edici bulduklarını vurguladı.

Kürtçe konuşan iki kişi saldırıya uğradı 29 Nisan

Uşak'ta inşaat işçiliği yapan Eren Sömer ve Ufuk Çelik aralarında Kürtçe sohbet ettikleri için bıçaklı saldırıya uğradı.

İlk olarak parkta özel güvenlik tarafından "*Burada oturamazsınız*" denilerek uyarılan işçiler oturmakta ısrar edince, kimlik kontrolleri yapıldı. Kısa bir süre sonra parktan ayrılan Sömer ve Çelik 3 kişi tarafından bıçaklı saldırıya uğradı. Hastaneye kaldırılarak yoğun bakıma alınan Çelik ve Sömer'in hayati tehlikeleri devam ediyor.

Bilgi almak amacıyla Emniyet Müdürlüğü'ne giden ailelere, ilk olarak saldırganların alkolsüz oldukları bilgisi verilirken, ertesi gün ise, "İki taraf da alkollüydü. Saldırganları da tutukladık" denildi. Ancak iki kişinin hayati tehlikesi devam etmesine rağmen saldırganlar denetimli serbestlik şartı ile serbest bırakıldı.

Suriyeli mülteci İstanbul'da öldürüldü 4 Ağustos

Suriyeli eşcinsel mülteci Muhammed Wisam Sankari, İstanbul Yenikapı'da ölü bulundu, Wisam'ın bedeni tanınmaz haldeydi. Daha önce tehdit edilen, erkeklerden oluşan bir grup tarafından kaçırılan ve tecavüze uğrayan Wisam Emniyet'e şikayette bulunmuş ancak bir sonuç alamamıştı, hayatı tehlikede olduğu için başka bir ülkeye gitmeye çalışıyordu.

İstanbul'da transfobik nefret cinayeti 16 Ağustos

6 Ağustos 2016'dan beri kendisinden haber alınamayan trans kadın Hande Kader'in cesedi İstanbul Zekeriyaköy'de yakılmış halde bulundu. Kader'in öldürülmesinin nefret cinayeti olduğunu belirten LGBTI+

dernekleri olaya tepki gösterirken, faillerin cezalandırılması için “Bir Kadın Yakılarak Öldürüldü ve İnsanlık Hala Susuyor. Susma Haykır ve Adalet İste!” başlığıyla bir imza kampanyası başlatıldı.

Hapishanede Alevi Dedesiyle görüşme engel 6 Eylül

Ankara'daki Sincan 1 No.'lu F Tipi Cezaevi'nde hükümlü bulunan gazeteci Miktat Algül, Alevi dedesi ile görüşmek ve Alevi Bektaşî inancını yaşayabilmek için altı yıldır hapishanede hukuki mücadele veriyor. Algül'ün görüşme talebini İnfaz Hakimliği kabul etti ancak Ankara Batı Cumhuriyet Başsavcılığı'nın itirazıyla kararı yeniden görüşen Ağır Ceza Mahkemesi ise “Diğer mahpuslara emsal olur” diyerek itirazı haklı buldu ve izni iptal etti.

HDP'ye baskılar

**Şemdinli İlçe Başkanı özyönetim ilan edilen
açıklamaya katıldığı gerekçesiyle tutuklandı
15 Ocak**

HDP Şemdinli İlçe Başkanı Galip Geylani, 'özyönetim ilan edilen açıklamaya katıldığı' gerekçesiyle tutuklandı. Geylani, 10 Aralık 2015'te yapılan açıklamaya katılması nedeniyle 'devletin birliğini ve ülke bütünlüğünü bozmak' ile suçlanıyor.

**7 Haziran'dan bu yana
4500 Kürt siyasetçi gözaltına alındı
15 Nisan**

HDP'li vekillerin dokunulmazlıklarının kaldırılmasını isteyen Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın peşpeşe talimatlarının ardından AKP, dokunulmazlıklarla ilgili teklifini Meclis'e sundu ve oylanarak kabul edildi. Gazeteci Celal Başlangıç'ın derlediği verilere göre 7 Haziran 2015 seçimlerinden bu yana 4500 Kürt siyasetçi gözaltına alındı, 950'den fazlası tutuklandı. Tutuklananlar arasında 19 Belediye Eş Başkanı, 36 Belediye Meclisi Üyesi ve 6 İl Genel Meclisi Üyesi de bulunuyor. Yine bu süre içerisinde 28 Belediye Eş Başkanı, 24 Belediye Meclisi Üyesi, 2 İl Genel Meclisi Üyesi de İçişleri Bakanlığı tarafından görevden alındı.

**Syriza'yı mitinge çağırın HDP'lilere ceza
2 Haziran**

7 Haziran Genel Seçimleri öncesi Syriza Genel Başkan Yardımcısı Yiannis Bournous'un, yetkili makamlara bilgi verilmeden İzmir'deki HDP mitingine katılması nedeniyle HDP İl Eş Başkanı Cavit Uğur ve altı yönetici hakkında 'Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu'na muhalefet'ten dava açılmıştı.

İzmir 22. Asliye Ceza Mahkemesi'nde görülen davada hakim, sanıkların işlediği suçun sabit olduğu gerekçesiyle, önce 1'er yıl hapis cezası verdi, ardından duruşmalardaki iyi hallerini gözönüne alıp, cezalarını 10'ar aya indirip erteledi.

**HDP'lilerin 'demokrasi nöbeti'ne polis baskını
4 Ağustos**

Darbe girişimi sonrası Hakkari'de Halkların Demokratik Partisi (HDP) ve Demokratik Bölgeler Partisi'nin (DBP) 'Darbeye hayır, demokrasi hemen' adlı nöbet eyleminin yapıldığı belediye binası önündeki çadıra polis baskını düzenledi.

Baskında üzerinde 'Barışa sahip çıkıyorum, darbeye direniyorum', 'Emeğime sahip çıkıyorum, darbeye direniyorum', 'Tecride hayır, çözüm imralı'da' yazılarının bulunduğu dövizlere el konuldu, incelemelerin ardından dövizler parti yetkililerine teslim edildi.

**144 isimden ortak bildiri:
HDP'ye yönelik ayrımcı tavır terk edilmeli
9 Ağustos**

Aralarında Ahmet Şık, Oya Baydar, Necmiye Alpay, Koray Çalışkan, Ezgi Başaran ve Akın Birdal gibi akademisyen, hukukçu, gazeteci ve yazarların bulunduğu 144 kişi, darbe girişimine karşı hazırlanan bildiriye tüm partiler gibi imza koyan HDP'ye yönelik ayrımcı tavır eleştiren bir bildiri kaleme aldı.

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, 'Ak Saray'da siyasi parti liderleriyle bir araya geldiğinde HDP Eş Genel Başkanları görüşmeye davet edilmemiş, Erdoğan'ın darbe girişiminin ardından hakaret davalarını geri çekme kararı HDP'yi kapsamamış ve Yenikapı'da düzenlenen 'Demokrasi ve Şehitler Mitingi'ne HDP'yi davet etmemiştir.

28 belediyeye kayyum atandı 19 Eylül

İçişleri Bakanlığı, OHAL döneminde yayımlanan kanun hükmündeki kararnamelere dayanarak, 24'ü Demokratik Bölgeler Partisi (DBP) yönetiminde olan 2 il, 24 ilçe, 2 belde belediyesine kayyum atadı.

Bakanlıktan yapılan açıklamada seçilmiş yerel yöneticiler terör örgütleriyle ilişkili olmakla suçlandı, "milli iradeyi gasp edenlere karşı tedbir almak devletin asli görevidir" denildi. Kayyum atanan belediyelerin başkanları daha önce görevden uzaklaştırılmıştı. 12 belediye başkanı halen tutuklu.

Atamalara tepki gösteren HDP ve DBP, polislerin belediyelere "Yönetime el koyduk" diyerek baskınlar düzenlediğini açıkladı. TİHV ve İHD uygulamanın halk iradesinin yok sayılması anlamına geldiğini belirtti. Konu ile ilgili konuşan Cumhurbaşkanı Erdoğan ise *"Bana göre geç atılmış bir adımdır. Daha önce bu adımın atılması gerekirdi. Bu benim daha önce de temennimdi..."* dedi.

HDP'li vekiller tutuklandı 7 Kasım

4 Kasım tarihinde ev baskınlarıyla gözaltına alınan HDP'li vekillerin 9'u tutuklandı.

Eş Genel Başkanlar Figen Yüksekdağ ve Selahattin Demirtaş ile İdris Baluken, Leyla Birlik, Selma İrmak, Nursel Aydoğan, Gülser Yıldırım, Ferhat Encü, Abdullah Zeydan tutuklanırken Ziya Pir, Sırrı Süreyya Önder ve İmam Taşçier adli kontrol şartıyla serbest bırakıldı.

HDP Hakkari Milletvekili Nihat Akdoğan, Şırnak Milletvekili Faysal Sarıyıldız ve Van Milletvekili Tuğba Hezer Öztürk hakkında yakalama kararı çıkarıldı. Akdoğan gözaltına alındı.

Tutuklamaların ardından HDP, Meclis çalışmalarını durdurduğunu duyurdu. İstanbul başta olmak üzere ülke genelinde yapılan protestolara polis müdahale etti, çok sayıda kişi gözaltına alındı.

Avrupa Parlamentosu (AP) Türkiye Raportörü Kati Piri, yaptığı açıklamada, Türkiye'nin "çizgiyi aştığını" söyledi; Türkiye ile üyelik müzakerelerinin derhal askıya alınması çağrısı yaptı. CHP'den yapılan açıklamada yaşananlar "otoriter Saray darbesi" olarak tanımlandı. Tutuklamaların Anayasa'ya ve Anayasa Mahkemesi içtihatlarına aykırı olduğu belirtilerek "Bu hukuk dışı uygulamaya son verilmelidir" denildi.

sanata sansür

Tiyatro oyununa yasak 2 Mart

Hatay İskenderun Belediyesi, 'yasaklar' temalı "Şaka Gibi" adlı tiyatro oyununun gösterimini, oyunda kullanılan 'ayakkabı kutusu' sözünü 'muhalif' bularak yasakladı.

Oyun gösterime bir gün kala engellenirken, oyuncular kararı İskenderun sokaklarında 'Tiyatro sansürlenemez', 'Tiyatrolar keyfi yasaklanamaz', 'yasaklandık' dövizleriyle yürüyerek protesto etti.

Spotlight filmi üniversitede yasaklandı 4 Nisan

Hacettepe Üniversitesi Öğrenci Kolektifleri bünyesinde faaliyet gösteren Kolektif Sinema Gönüllüleri, gösterimini planladıkları ve 88. Oscar ödülünde "En İyi Film" ödülünü kazanan "Spotlight" filminin üniversite rektörlüğünce yasaklandığını belirtti.

Gönüllüler, çocuk ve gençlere yönelik istismar konusunun işlendiği filmle ilgili engellenme kararının, Ensar Vakfı üzerinden çocuk istismarı konusunun tartışılmasının önüne geçmek için verildiğini söyledi. Okul yönetiminden konuyla ilgili bilgi alınamadı.

Grup Yorum konseri yasaklandı 18 Nisan

İstanbul Valiliği, Yenikapı miting alanında düzenlenmesi planlanan Grup Yorum konserini ‘toplumda infial yaratabileceği’ gerekçesiyle yasakladı. Grubun geçen yıl Nisan ve Haziran ayındaki konserlerine de izin verilmemişti.

Bu kararı İstiklal Caddesi’nde grubun şarkılarını söyleyerek protesto eden 14 kişi gözaltına alındı.

Grup Yorum konseri İzmir’de ikinci kez yasaklandı 22 Nisan

İzmir’de Çiğli Belediyesi’nin düzenlemek istediği Grup Yorum konseri Valilik tarafından ikinci kez yasaklandı. Belediyenin 15 gün önce planladığı konser de yasaklanmıştı.

Çiğli Belediye Başkanı Hasan Arslan, “Sanatın, müziğin siyaseti olmaz. Ressam resim çizer, resimden korkmamak lazım; heykeltıraş heykel yapar, heykelden korkmamak lazım. Müzisyenler sanatlarını icra ederler, müzikten korkmamak lazım. Bu korkunun nedeni anlamak mümkün değil” dedi.

Hatırlıyorum belgeseli festivalden çıkarıldı 25 Nisan

27. Ankara Uluslararası Film Festivali’nde ulusal belgesel kategorisinde ön elemeyi geçerek gösterim programına alınan, Roboski Katliamı’ını konu alan “Hatırlıyorum” (BİRAMİ’TÊTİN) belgeseli, bakanlıktan kayıt–tescil belgesi alınmadığı için festival yönetimi tarafından son anda programdan çıkarıldı.

Filmin yönetmeni Selim Yıldız, “İstanbul Film Festivali’nin Bakur filmine uyguladığı sansürü bize de uyguluyorlar.

Oysa ticari olmayan gösterimler için kayıt-tescil belgesini alma zorunluluğumuz yok” dedi. Yönetmen ayrıca, kayıt tescil belgesi zorunluluğunun pek çok filmin başvuru yapmasının önünü kestiğini de belirtti.

**‘Müsthecen bulunan heykel’e saldırı
27 Mayıs**

İzmir Büyükşehir Belediyesi’nin 2012 yılında düzenlediği Uluslararası Heykel Çalıştayı kapsamında İspanyol sanatçı Almacino Gonzales Andres tarafından yapılan "Müzhisyen" adlı heykel, “müsthecen” olduğu gerekçesiyle saldırıya uğradı.

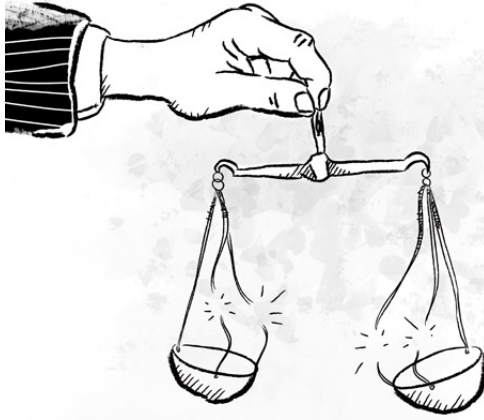
İzmir Metrosu'nun İzmirspor istasyonunda sergilenen mitolojik aħşap heykel, S.K. isimli bir şahıs tarafından parçalandı. Daha önce heykeli bezle örten AKP Gençlik Kolları, heykel kaldırılana kadar protesto edeceklerini açıklamıştı.

Grup Yorum üyelerinin tamamı tutuklandı
24 Kasım

İstanbul 12. Sulh Ceza Hakimliği, Okmeydanı'nda bulunan İdil Kùltür Merkezi'ne düzenlenen operasyonda gözaltına alınan Grup Yorum üyeleri Ali Aracı, İnan Altın, Selma Altın, Sultan Gökçek, Fırat Kıl, Dilan Poyraz, Helin Bölek, Abdullah Özgün'ün tutuklanmasına karar verdi.

Hakimlik kararında tutuklamaya delil olarak, kùltür merkezinde bulunan gaz maskesi, yeşil gömlekler ve dergiler gösterildi.

pes
dedirtenler

Halk
2012

**Tecavüze saygın tutum indirimini haberleştirmeye
ceza
13 Ocak**

Diyarbakır'da 14 yaşındaki çocuğa cinsel istismarda bulunduğu gerekçesiyle yargılanan sanığa '*Saygın tutum indirimi*' yapan mahkemenin kararını haberleştiren Doğan Haber Ajansı Diyarbakır Muhabiri Felat Bozarslan'a soruşturma açıldı. Mahkemenin suç duyurusu üzerine Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığı'nın başlattığı soruşturma kapsamında gazeteci 'yayın yasağını ihlal etmek' ile suçlanıyor.

**Ece Zereycan "Çocuklar tecavüze uğrarken
susulmaz" dediği için Halk TV'den atıldı
18 Mart**

Halk TV'de çalışan gazeteci Ece Zereycan, Twitter hesabından yaptığı açıklamada, "Çocuklar tecavüze uğrarken susulmaz" dediği için Halk TV Genel Müdürü Şaban Sevinç tarafından işine son verildiğini açıkladı. Konuyla ilgili olarak Halk TV'den bir açıklama yapılmadı.

**8 Mart eylemine katılan kadınlara
İstiklal Marşı'ndan soruşturma
5 Nisan**

Akdeniz Üniversitesi'nde 8 Mart Dünya Kadınlar Günü kapsamında kadınlar tarafından düzenlenen eylem sırasında, ülkücü bir grup eylemin yapıldığı alanın yakınında bayrak açıp İstiklal Marşı okumaya başladı, ardından 8 Mart eylemine ÖGB ve çevik kuvvet tarafından müdahalede bulunuldu. Yaşananların üzerine, kadın öğrencilere İstiklal Marşı'na saygısızlık gerekçesiyle soruşturma açıldı, eylemciler emniyete ifade vermeye çağrıldı.

**Hayvanat bahçesi nerede diye sordu, tutuklandı
25 Nisan**

Ankara'da hafta sonu eşi ile birlikte Atatürk Orman Çiftliği'ne giden bir yurttaş saraya yakın bir yerde polislere *"Buralarda bir hayvanat bahçesi vardı, hayvanlar vardı, şimdi nerede?"* diye sordu, bunun üzerine hakkında *'Cumhurbaşkanı'na hakaret'* iddiası ile işlem başlatıldı. Tutuklanan yurttaş *"Sadece hayvanat bahçesinin yerini sordum"* diyerek tutuklama talebine itiraz etti. Ancak Sulh Ceza Hakimliği itirazı reddetti.

**Çocuklarının cenazesine katılan anne babaya
'terör' soruşturması
7 Haziran**

21 Ekim 2015 tarihinde Tunceli'nin Ovacık ilçesinde çıkan çatışmada ölen ve yasadışı TİKKO üyesi olduğu ileri sürülen Özgüç Yalçın'ın cenazesine katılanları 'terör örgütü propagandası' yapmakla suçlarken, soruşturma açılan isimler arasında Yalçın'ın anne ve babası da bulunuyor.

**Linç edenlere takipsizlik,
saldırıya uğrayan esnafa 5 ay hapis
22 Haziran**

Muğla'da zorla Atatürk büstü öptürüldükten sonra linç edilmek istenen İbrahim Çay'a kendisine saldıran Hakan Tosun'u olay sonrası 'tehdit' ettiği gerekçesiyle 5 ay hapis cezası verildi. Saldırganların arasında bulunduğu iddia edilen 16 kişi hakkında takipsizlik kararı verilirken, 7 kişi hakkında ise Fethiye 6. Asliye Ceza Mahkemesi'nde *'konut dokunulmazlığını ihlal, kişiyi hürriyetinden yoksun bırakma'* suçundan dava açıldı. Fakat Çay, aynı mahkemede giydiği yöresel kıyafetler nedeniyle 'terör örgütü propagandası yapmak' suçlamasıyla da yargılanıyor. Yani ırkçı saldırının mağduru hem şüpheli hem de davacı konumunda bulunuyor.

Diyarbakır valisi yöresel kıyafetleri yasakladı 13 Temmuz

Sur'u gezen Diyarbakır Valisi Hüseyin Aksoy'un mağazalarda gördüğü yöresel Kürt kıyafetlerinden rahatsız olması üzerine, tarihi Çarşıya Şewiti'ye giren özel hareket polisleri, 'şal û şepik' ve 'kiras û fîstan'ların yasak olduğunu belirterek tezgahlardan kaldırılmasını istedi.

Savcıya göre, Ankara katliamında gaz ve su sıkın polisler kusursuz 4 Ağustos

Ankara katliamında yaralananlara gaz ve tazyikli su sıkın 11 emniyet mensubu hakkında başlatılan kamu soruşturması, takipsizlikle sonuçlandı. Yaralı 175 kişinin ifadeleri doğrultusunda söz konusu polisler hakkında 'görevlerini kötüye kullanma' suçlamasıyla açılan soruşturmada savcı, herşeyin yasalar çerçevesinde yapıldığını ve polislerin 'kusursuz' olduğunu savundu.

Kürtçe şarkı söyleyen üç müzisyen gözaltına alındı 26 Eylül

Tunceli'nin Pertek ilçesinde bir düğünde okudukları Kürtçe türkü nedeniyle, Grup Çığlık Orkestra ekibinin üç

üyesi 'terör örgütü propagandası' suçlamasıyla gözaltına alındı.

İşkence iddialarına yanıt: 'Münferit olumsuzluklar'
17 Ekim

Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürü Enis Yavuz Yıldırım, TBMM İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu'nda hak ihlalleri ve işkencelerle ilgili iddiaları yanıtladı.

Çıplak arama uygulamasıyla ilgili şikayetleri "*İhtiyaç olduğunda yapıyoruz*" sözleriyle doğrulayan Yıldırım, cezaevlerinde yaşanan işkencelerin 'münferit olaylar' olduğunu savundu. Cezaevlerinde 195 bin tutuklu ve hükümlünün bulunduğu, doluluk oranının yüzde 104'e ulaştığını söyleyen Yıldırım; "*52 bin personelle yönettiğimiz bu kurumlarda bir takım olumsuzlukların yaşanma ihtimali her zaman vardır*" dedi.

Adalet Bakanı Bekir Bozdağ kötü muamele iddialarının 'iftira' ve 'algı operasyonu' olduğunu savunmuş; "*Türkiye'de kötü muamele ve işkence kime yapılmış kardeşim, isim yok. Kim yapmış, isim yok. Hangi ceza veya tutukevinde yapılmış, ne zaman yapılmış, yok*" demişti.

**Mimarın telefondaki 'cephe' ifadesi,
DHKP-C üyeliğine delil gösterildi
24 Ekim**

İstanbul Küçükarmutlu'da alternatif kentsel dönüşüm projesi yürüten Yrd. Doç. Senem Doyduk, telefonda kullandığı 'cephe' sözcüğü gerekçesiyle DHKP-C üyesi olduğu iddiasıyla tutuklandı. Doyduk, kullandığı sözcüğün mimari terim olduğunu söyledi. Mimarın Grup Yorum üyelerinden biriyle yaptığı görüşme ve evindeki Grup Yorum CD'si delil sayılırken, Küçükarmutlu'da çekilen bir fotoğrafta kareye giren Mahir Çayan çizimi de Doyduk'a soruldu.

Doyduk'un avukatı Can Atalay ise, konuyla ilgili "Polisler 'cephe' lafından örgüt çıkarmaya kalkıştı. Eskiden '*Gazetecilik faaliyetlerinden insanlar tutuklanmasın*' diyorduk. Artık '*Mimarlık faaliyetlerinden tutuklanmasın*' diyeceğiz" diye konuştu.

Heykeltıraş, eylem yapma ihtimali üzerine ihraç edildi 2 Aralık

Erzurum İl Kültür Turizm Müdürlüğü Resim Heykel Müzesi ve Galerisi'nde çalışan Kamu Emekçileri Sendikası (KESK) üyesi heykeltıraş Hasan Gazi Güley, *'Anayasal düzeni değiştirmeye yönelik eylemler içerisinde olabileceği'* belirtilerek ihraç edildi.

Güley'in, ihraç edilmesinin gerekçesinde *'PKK-KCK örgütleriyle destek içerisinde olabileceği ihtimaliyle görevi başında bulunmasının sakıncalı görüldüğü'* görüşü yer alıyor.

Zorunlu din dersini eleştiren doktor işten atıldı 5 Aralık

Yalova Özel Atakent Hastanesi'nde çalışan doktor Abuzer Meral, okulda zorunlu din dersi kapsamında oğluna uygulamalı namaz kıldırılmasına karşı çıktığını belirten sosyal medya paylaşımı nedeniyle hedef gösterilmesinin ardından işten atıldı.

Yeni Akit Gazetesi'nde 'Bu nasıl doktor!' başlıklı Meral'i hedef alan bir haber yayınlandı. Haberi sosyal medya hesabından paylaşan Meral, kendisine yüzlerce hakaret ve tehdit mesajı geldiğini anlattı. Meral'in işine son veren hastane ise henüz bir açıklama yapmadı.

Cumhuriyet'in aycısı tutuklandı 26 Aralık

Cumhuriyet gazetesinin kantinini işleten şenol Buran, “Cumhurbaşkanına ay servisi yapmayacağını” söylediği için ‘Cumhurbaşkanı’na hakaret’ iddiasıyla İstanbul 11. Sulh Ceza Hakimliği’nce tutuklandı.

Tutuklama kararında, “soruşturmanın devam ettiği ve Buran’ın tanıklar üzerinde baskı oluşturma ihtimalinin bulunduğu” öne sürölmüştü. TDÖA (Türkiye Düşünce Özgürlüğü Ağı) Buran’ın suçuna katılmak için 2 Ocak Kara Pazartesi günü Cumhuriyet kantinini ziyaret etti, herkese çay ısmarladı. “Erdoğan, bize gelme, sana çay yok” dedi. şenol Buran 2 Ocak’ta tahliye edildi.

güzel
şeyler de
oluyor

Türkiye Düşünce Özgürlüğü Ağı kuruldu 19 Şubat

Düşünce Suçu(!?)na Karşı Girişim, Ankara Düşünce Özgürlüğü Girişimi ve İzmir Düşünce Özgürlüğü Girişimi'nin öncülüğünde "Türkiye Düşünce Özgürlüğü Ağı" kuruldu. TDÖA, sivil itaatsizlik eylemleriyle Düşünce Suçluları(!)nın 'suç'larına iştirak ediyor, açılan davalarda onları yalnız bırakmamak için yargılamaların takibini yapıyor ve toplumsal farkındalığı artırarak ifade özgürlüğü mücadelesine katkı sağlamak amacıyla atölyeler gerçekleştiriyor. Ağ, duyarlı olan herkesin katılımına açık. Ağ'a katılan -ya da bundan sonra katılacak olan- herkes, "Filanca kişi için de sivil itaatsizlik yapalım" şeklinde önerilerde bulunabilir. Tüm öneriler bütün ağa İnternet sitesi üstünden duyuruluyor. En az 5 (en çok 10) kişilik gruplar oluşunca da o konu için hazırlık yapılıyor ve ayın ilk Pazartesi günü saat 10:00'da eylemler gerçekleştiriliyor.

Türkiye Düşünce Özgürlüğü Ağı, "#AynıYalnızDeğil", "Akademisyenlere Destek" ve "Dünder ve Gül için Sivil İtaatsizlik" olmak üzere 3 eylem zincirine İstanbul, Ankara ve İzmir'den katılan 87 kişi ile başlamıştı. Bunun yanı sıra; Ankara Garı'ndaki patlama ile ilgili haberleri nedeniyle yargılanan gazeteciler Kemal Göktaş (Cumhuriyet) ile Cem Gurbetoğlu (Evrensel) ve Tamer Arda Erşin; polise Atatürk Orman Çiftliği'ndeki hayvanat bahçesini soran ve 'Cumhurbaşkanı'na hakaret'ten tutuklanan Fatih Öztekin; hakkında 'örgüt üyesi' iddiasıyla dava açılan akademisyen Chris Stephenson; 'Cumhurbaşkanına hakaret' iddiasıyla yargılanan yazar Murat Belge; Charlie Hebdo'ya ilişkin yazıları nedeniyle 'halkı kin ve düşmanlığa alenen tahrik etmek' suçlamasıyla 2 yıl hapis cezasına çarptırılan Cumhuriyet Gazetesi yazarları Ceyda Karan ve Hikmet Çetinkaya; Barış İçin Akademisyenler'in bildirisine destek verdikleri için Söke 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nde 'terör örgütü propagandası'dan yargılanan 46 kişiyle Özgür Gündem gazetesinin Nöbetçi Genel Yayın Yönetmenliği

kampanyasına katıldıkları için aynı suçlamayla yargılanan Şebnem Korur Fincancı ve Erol Önderoğlu; ve Cumhuriyet Gazetesi'ni ziyaret ederek "Erdoğan'a çay vermem" dediği için tutuklanan gazetenin kantincisi Őenol Buran için olmak üzere toplamda 10 sivil itaatsizlik eylemi gerçekleştirildi.

TDÖA eylemcileri hakkında, Barış için Akademisyenler, Ayşe elik ve Erol Önderoğlu'nun Suç(!?)larına iştirakten 3 konuda dava açıldı.

**Mahkeme 'Hırsız katil Erdoğan' sloganına beraatin
gerekçesini açıkladı
11 Mart**

Yalova Asliye Ceza Mahkemesi, Soma'daki maden faciasında ölenleri anmak için düzenlenen etkinlikte atılan sloganlar nedeniyle yargılanan 15 kişi hakkında verdiği beraat kararının gerekçesini açıkladı.

Mahkeme, 'Cumhurbaşkanı'na hakaret' ile suçlanan sanıkların attıkları sloganın eleştiri ve ifade özgürlüğü temelinde olduğuna karar verirken, "Hırsız" ifadesinin "yolsuzluk iddialarına ilişkin eleştirilerin dile getirilmesi" olduğunu vurguladı, "Katil" ifadesiyle ilgili ise Soma katliamı ve Gezi Parkı eylemleri sırasında Erdoğan'ın iktidar partisinin başında olmasını hatırlattı. Cumhurbaşkanı'nın bir takım davranışları ve sözlerinin toplumun bazı kesimlerinde hala iktidarda bulunan partinin genel başkanı gibi hareket ettiği algısı yarattığını ve bu nedenle halen siyasal kişilik taşıdığı düşünülerek mevcut olaydaki gibi protestolara konu olduğunu belirtti.

10. İstanbul Buluşması 9-10 Nisan'da yapıldı 12 Nisan

Girişimimizin iki yılda bir organize ettiği Düşünce Özgürlüğü için İstanbul Buluşması'nın 10'uncusu; Bianet, Şeffaflık Derneği ve Hakikat Adalet ve Hafıza Merkezi ile birlikte, 9-10 Nisan 2016 tarihlerinde InterContinental İstanbul'un Bosphorus Salonu'nda yapıldı.

Yurtiçi ve yurtdışından çeşitli sivil toplum kuruluşlarının katıldığı buluşmanın ilk gününde ülkemizden hak örgütleri Türkiye'deki durumu tartıştı, ikinci gününde ise yabancı kuruluşların temsilcileri dünyadan meseleleri konuştu.

Buluşmada; cezasızlık, basın ve ifade özgürlüğü, hakaret davaları, sansür ve devletin hukuk sistemine müdahalelerinin konuşulduğu panel ve tanıklıklar yer aldı. Basın üzerindeki baskı ve sansür uygulamalarının konuşulduğu bölümde, MİT Tırları haberi nedeniyle Can Dündar ile birlikte yargılanan Erdem Gül'ün tanıklığının ardından WikiLeaks'in kurucularından Julian Assange video üzerinden buluşmaya katılarak Türkiye'deki ve dünyadaki durum hakkında görüşlerini aktardı.

İfade özgürlüğünde dünyanın durumunun tartışıldığı ikinci günde yapılan tanıklık ve panellerin ana eksenini dünyada sığınmacıların durumu, savaşlar ve mülteci sorununun ifade özgürlüğüne yansımaları oluşturdu.

AYM'ye başvuran kadınların ifade özgürlüğünün ihlal edildiğine karar verildi
21 Nisan

Anayasa Mahkemesi (AYM), kürtaçla ilgili sözlerinden dolayı protesto ettikleri Ankara Büyükşehir Belediye Başkanı Melih Gökçek'in korumaları tarafından darp edilen kadınların ifade özgürlüğünün ihlal edildiğine hükmetti. Saldırganların yargılanması için dosyayı Ankara 10. Sulh Hukuk Mahkemesi'ne gönderdi.

Gökçek'i yumurtayla protesto etmek isteyen iki üniversiteli kadın Nebiye Merttürk ve Neslihan Uyanık, AKP'li belediye başkanının korumaları tarafından darp edilmişti. Eylemciler, Gökçek ve korumalar hakkında şikayetçi olmuş ancak yargı, kovuşturmaya gerek olmadığına karar vermişti. İki kadın hakkında ise 'mala zarar vermeye teşebbüs'ten de 500'er lira para cezası verilmişti.

Şabanla Recep'in aşkı yargıda amlandı 27 Mayıs

İstanbul'da geçen yıl düzenlenen LGBTİ Onur Yürüyüşü'nde "Şaban'la Recep'in Aşkına Ramazan Engel Olamaz" yazılı bir pankart açan 3 kişi hakkında 'Müslümanlar için büyük önem taşıyan aylarla alay ettikleri' iddiasıyla 1'er yıla kadar hapis istemiyle dava açıldı. Davanın 27 Aralık'ta görülen ikinci duruşmasında 'sanıkların üzerine yüklenen fiilin kanunda suç olarak tanımlanmamış olması' nedeniyle sanıklar beraat etti.

AYM'den vejetaryen mahpus kararı 15 Temmuz

Anayasa Mahkemesi (AYM), Kırıkkale F Tipi Hapishanesi'ndeki vejetaryen hükümlünün protein ihtiyacının cezaevinde karşılanmaması ve vejetaryenliğinin tespiti için hastaneye sevk edilmesine dair başvurusunu değerlendirdi.

AYM, Anayasa'nın 17. maddesinde belirtilen kişinin maddi ve manevi varlığını koruma hakkını ihlal edildiğine karar vererek başvurucuya 3.000 TL manevi tazminat ödenmesine hükmetti.

Fazıl Say beraat etti
7 Eylül

Piyanist ve besteci Fazıl Say, Twitter hesabından Ömer Hayyam'a ait bazı mısraları paylaştığı için 'halkın bir kesiminin benimsediği dini değerleri alenen aşağılama' suçlamasıyla yargılandığı davadan beraat etti.

Say'ın yargılandığı davada aldığı 10 ay hapis cezası, Yargıtay tarafından oy çokluğuyla bozulmuş, Say'ın paylaşımlarının düşünce ve ifade özgürlüğü kapsamında değerlendirilmesi gerektiğine hükmedilmişti. Bunun üzerine Say'ın, yeniden yargılanmasına karar verilmişti.

Hasan Cemal aklandı
28 Nisan

P24 Bağımsız Gazetecilik Platformu Başkanı Hasan Cemal Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'a hakaret ettiği gerekçesiyle 4 yıl 8 aya kadar hapis istemiyle yargılandı, beraat etti. Dava konusu olan ve t24.com.tr haber sitesinde yayımlanan "Sen Cumhurbaşkanı ol, hem de..." başlıklı yazının aktarıldığı iddianamede, Hasan

Cemal'in hangi ifadesiyle 'Cumhurbaşkanı'na hakaret' ettiğine yer verilmedi.

**Amedsporlu Deniz Naki beraat etti
8 Kasım**

Facebook ve Twitter hesabından yaptığı paylaşımlar sebebiyle 'terör propagandası' iddiasıyla Diyarbakır 4. Ağır Ceza Mahkemesi'nde hakkında beş yıla kadar hapis cezası istemiyle dava açılan Amedspor futbolcusu Deniz Naki beraat etti.

**Türkiye, Halil Savda'ya tazminat ödeyecek
17 Kasım**

Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (AİHM), okuduğu bir basın bildirisi nedeniyle 'Halkı askerlikten soğutmak' suçlamasıyla 5 ay hapis cezası verilen Halil Savda'nın başvurusunu haklı buldu. Mahkeme, Türkiye'nin vicdani retçi Savda'ya 2.500 Euro manevi tazminat ödemesine hükmetti.

**LGBTİ aktivistine cinsel saldırı davasında
saldırgan tutuklandı
17 Kasım**

LGBTİ aktivisti ve Kırmızı Şemsiye Derneği Başkanı Kemal Ördök'e saldırıdan yargılanan iki kişi hırsızlık, tehdit, hakaret ve kişinin hürriyetini tehdit suçlarından 2 buçuk ve 4 buçuk yıl hapis cezası ve adli para cezasına çarptırıldı. Üçüncü saldırı ise bu suçlara ek olarak nitelikli cinsel saldırı suçundan da cezalandırılarak 15 yıl hapis cezasına çarptırıldı.

Avukat Deniz Aksoy, "Mağdurun seks işçisi kimliği esas alındığında, cinsel saldırıdan ve diğer suç tiplerinden bu kadar ceza alınması emsal niteliği taşıyor" dedi.

**Görevden alınan 'Barış için Akademisyenler' açtıkları
davayı kazandı
18 Kasım**

'Bu suça ortak olmayacağız' başlıklı bildiriye imza attıkları için görevden uzaklaştırılan Anadolu Üniversitesi'nden Yrd. Doç. Dr. Uğur Kara ve Doç. Dr. Murat Emeksiz açtıkları davayı kazandı.

Akademisyenler hakkında yürütmeyi durdurma kararı veren Eskişehir 1. İdare Mahkemesi, uzaklaştırma

kararının YÖK'e iletildiğini, soruşturma devam ederken görevini sürdüren davacıların soruşturma sonuçlandıktan sonra görevden uzaklaştırılmasının somut gerekçelerinin ortaya konmadığını belirtti.

**Mimarlar Odası Ankara Şube Başkanı
'Cumhurbaşkanı'na hakaret'ten beraat etti
23 Kasım**

Cumhurbaşkanlığı Sarayı'yla ilgili açıklamaları nedeniyle 'Erdoğan'a hakaret' suçlamasıyla yargılanan Mimarlar Odası Ankara Şube Başkanı Tezcan Karakuş beraat etti.

Ankara 43. Asliye Ceza Mahkemesi, Candan'ın açıklamalarının eleştiri sınırları içerisinde olduğuna karar verdi.

**Özgür Gündem davasında 3 tahliye
29 Aralık**

Özgür Gündem davasında tutuklu yargılanan yazar Aslı Erdoğan, dilbilimci Necmiye Alpay ve Özgür Gündem Genel Yayın Yönetmeni Zana Kaya 29 Aralık 2016'da görülen ilk duruşmada tahliye edildi. Gazetenin Sorumlu Yazışları Müdürü İnan Kızılkaya'nın tutukluluğunun devamına karar verildi. İstanbul 23. Ağır Ceza Mahkemesi'nde görülen davanın bir sonraki duruşması 14 Mart 2017 tarihine ertelendi.

darbe
girişimi
sonrası
ve OHAL

Başarısız askeri darbe girişimi 15 Temmuz

15 Temmuz 2016 akşamı kendilerini Yurtta Sulh Konseyi olarak tanımlayan ve Gülen Cemaati'yle irtibatlı olduğu iddia edilen bir grup asker darbe teşebbüsünde bulundu. Saat 22:00 sularında İstanbul'daki köprülerin jandarma tarafından kapatılmasının ardından, İstanbul ve Ankara semalarında jetler uçmaya başladı. İstanbul'daki iki havaalanı da tanklarla gelen askerler tarafından ele geçirildi. Genelkurmay Başkanı ve kuvvet komutanlarını rehin alan cunta tarafından yayınlanan bildiride, yönetime el konulduğu, sıkıyönetim ve sokağa çıkma yasağı ilan edildiği duyuruldu.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, CNNTürk televizyonuna cep telefonu aracılığıyla bağlanarak, darbecilere hiçbir şekilde imkan tanınmayacağını söyledi, halkı sokağa çıkmaya davet etti. Çağrının ardından, Türkiye'nin birçok ilinde darbe karşıtı protesto gösterileri düzenlendi. Protestolara katılan sivillerin üzerine ateş açıldı.

Tatil nedeniyle Marmaris'te bulunan Erdoğan'ın kaldığı otel, İstanbul'a doğru yola çıkmasının ardından bombalandı. Ankara'da MİT ve Emniyet binaları helikopterlerle vuruldu. Ak Parti, CHP, HDP ve MHP darbeye karşı ortak tavır alırken milletvekilleri mecliste

nöbete başladı. Savaş uçakları parlamentoyu dört kez bombaladı. Darbe girişimi 24 saat içerisinde bastırılırken, Başbakan Binali Yıldırım 60'ı polis, 3'ü asker, 145'i sivil 208 kişinin hayatını kaybettiğini, 1.491 kişinin yaralandığını duyurdu. Başbakan, operasyonlarda 24 darbeci askerin öldürüldüğünü söyledi.

Darbe girişimiyle ilgili başlatılan soruşturma kapsamında 103'ü general 7.543 kişi gözaltına alındı. 46'sı general 323 darbeci tutuklandı. Gözaltına alınanlar arasında Genelkurmay Başkanı ve kuvvet komutanlarının emir subayları ve Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın yaveri de vardı.

HSYK, paralel yapıyla bağlantılı olduğu iddia edilen 2.745 hakim ve savcuyu açığa aldı. Haklarında gözaltı kararı verildi. Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı, 140 Yargıtay ve 48 Danıştay üyesi hakkında gözaltı kararı aldı. AYM üyesi Alparslan Altan ve Erdal Tercan gözaltına alındı. İçişleri Bakanlığı, çoğunluğu emniyet teşkilatında görevli 8.777 personelin görevinden uzaklaştırıldığını duyurdu. Görevden alınanlar arasında 30 vali ve 47 kaymakam da bulunuyor.

**RTÜK 25 TV ve radyonun lisanslarını iptal etti
20 Temmuz**

Radyo ve Televizyon Üst Kurulu (RTÜK), Fethullah Gülen cemaati ile ilişkili olduğu iddia edilen tüm radyo ve televizyon kuruluşlarının bütün yayın hak ve lisanslarını iptal ettiğini açıkladı.

Yayın hak ve lisansları iptal edilen televizyon ve radyoların listesi şöyle:

"STV, Samanyolu Haber, Samanyolu Haber Radyo, Can Erzincan TV, Kanal 124, Yumurcak TV, Hira TV, MC TV, Dünya TV, Kanal Türk, Bugün TV, Mehtap TV, Berfin FM, Kanal Türk Radyo, Burç FM, Samanyolu Haber Radyosu, Radyo Mehtap, Haber Radyo Ege, Dünya Radyo, Radyo Küre, Merkür TV, Esra Radyo, Tuna Shopping TV, Samanyolu Haber, Radyo Anadolu."

Ülke genelinde OHAL ilan edildi 21 Temmuz

Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın başkanlığında toplanan Bakanlar Kurulu, hemen öncesinde yapılan MGK toplantısının tavsiye kararıyla Anayasa'nın 120. maddesi uyarınca ülke genelinde 3 aylık 'olağanüstü hal' ilan etti.

Darbe girişiminden 5 gün sonra alınan kararla, olağanüstü hal (OHAL) 14 yıl sonra yeniden hayatımıza girdi. OHAL'in en önemli özelliği, temel hak ve hürriyetlerin '*yasal düzenleme gerektirmeden*' Kanun Hükmünde Kararname (KHK) ile sınırlandırılabilmesi olarak biliniyor. Bu süre boyunca yapılacak düzenlemeler Anayasa Mahkemesi'nin hukukilik denetiminin dışında kalacak.

Valilerin yetkilerinin arttırıldığı OHAL'de sokağa çıkmayı sınırlamak veya yasaklamak mümkün. Gözaltı süreleri uzatılabilir. Gazete, dergi, broşür, kitap, el ve duvar ilanı ve benzerlerinin basılması, çoğaltılması, yayımlanması ve dağıtılması yasaklanabiliyor. Her türlü toplantı ve gösteri yürüyüşlerini yasaklamak, ertelemek, izne bağlamak mümkün. Dernek faaliyetleri, üç ayı geçmemek kaydıyla durdurulabilecek.

Olağanüstü hallerde bile dokunulamayacak olan temel hak ve özgürlükler ise şöyle;

1. Kişinin yaşama hakkına, maddi ve manevi varlığının bütünlüğüne dokunulamaz,
2. Kimse din, vicdan, düşünce ve kanaatlerini açıklamaya zorlanamaz ve bunlardan dolayı suçlanamaz,
3. Suç ve cezalar geçmişe yürütülemez,
4. Suçluluğu mahkeme kararı ile saptanıncaya kadar kimse suçlu sayılmaz.

Görevden alınanların sayısı her geçen gün artıyor 26 Temmuz

Darbe girişiminin ardından kamuda başlayan görevden almalar devam ediyor. İlgili bakanlıklar tarafından yapılan açıklamalara her gün yenileri eklenirken, şu ana kadar basından derlediğimiz verilere göre toplam sayı 67.900'e ulaştı.

Başbakanlık 257, İçişleri Bakanlığı aralarında mülki amirlerin de olduğu 9.160, Milli Eğitim Bakanlığı 43.738, Sağlık Bakanlığı 5.002, Maliye Bakanlığı 1.500, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı 599, Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı 560, Ulaştırma Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı 529, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı 300, Gençlik ve Spor Bakanlığı 245, Orman ve Su İşleri Bakanlığı 197, Gümrük ve Ticaret Bakanlığı 176, Kalkınma Bakanlığı 16 personeli açığa aldı. Diyanet İşleri Başkanlığı'nda 1.112, Sayıştay'da 108, MİT'de 100, Bankacılık Düzenleme Ve Denetleme Kurumu'nda 86, Hazine Müsteşarlığı'nda 62, Sermaye Piyasası Kurulu'nda 32, RTÜK'te 29, TRT'de 370, Türksat'ta 29, Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu'nda 25, Toplu Konut İdaresi Başkanlığı'nda 22, Borsa İstanbul'da 51, Rekabet Kurumu'nda 8 ve Türk Hava Yolları'nda 211 kamu çalışanı uzaklaştırdı. Darbe girişiminin ardından 41 üniversitede 1.617 personel açığa alınırken, ayrıca belediyelerde de çok sayıda çalışan işten çıkarıldı.

Darbenin hemen ertesinde 2.735 hakim ve savcı görevden alınırken, HSYK, görevden alınan yüksek yargı üyelerinin yerine yapılacak atamalar için olağanüstü toplandı. Yargıtay'a 267, Danıştay'a ise 75 yeni üye seçildi.

Bürokrasideki tasfiye operasyonu son olarak Dışişleri Bakanlığı'na da yansıdı, 4 diplomatın bakanlıkla ilişkisi kesildi. Abdullah Gül ve Ahmet Davutoğlu'nun

danışmalığını yapan Gürcan Balık ve Kanada eski Büyükelçisi Tuncay Babalı görevden alındı.

OHAL'in ardından gelen tepkiler 27 Temmuz

Türkiye İnsan Hakları Vakfı (TİHV) ve İnsan Hakları Derneği (İHD), yayınladıkları ortak bildiriyle, OHAL kanunu kapsamında çıkartılan KHK'nin anayasaya ve uluslararası anlaşmalara aykırı olduğuna dikkat çekerek iptal edilmesi çağrısında bulundu.

İnsan Hakları İzleme Örgütü de (HRW) "Türkiye'de şiddetli darbe girişimine karşı, OHAL kapsamında alınan kanun hükmünde kararname keyfi, ayrımcı ve adaletsiz" açıklamasını yaptı.

Kanun Hükmünde Kararname (KHK) ile binlerce özel eğitim kurumunun, hastane ve kliniklerin, sivil toplum örgütlerinin kapatıldığını belirten HRW, bu kararnameyle hakim, savcı ve memurların herhangi bir soruşturma olmaksızın açığa alınabileceğini ifade etti.

Avrupa Konseyi İnsan Hakları Komisyonu da, KHK'de öngörülen tedbirler konusunda derin endişeleri olduğunu belirterek, 30 günlük gözaltı süresinin uzunluğuna dikkat çekti.

**OLAĞANÜSTÜ HAL KAPSAMINDA ALINMASI GEREKEN TEDBİRLER
İLE BAZI KURUM VE KURULUŞLARA DAİR DÜZENLEME YAPILMASI
HAKKINDA KANUN HÜKMÜNDE KARARNAME**

Karar Sayısı : KHK/668

Olağanüstü hal kapsamında bazı tedbirler alınması ile bazı kurum ve kuruluşlara dair düzenleme yapılması; Anayasamın 121 inci maddesi ile 25/10/1983 tarihli ve 2935 sayılı Olağanüstü Hal Kanununun 4 üncü maddesine göre, Cumhurbaşkanının başkanlığında toplanan Bakanlar Kurulu'na 25/7/2016 tarihinde kararlaştırılmıştır.

**BİRİNCİ BÖLÜM
Amaç ve Kapsam**

Amaç ve kapsam

MADDE 1- (1) Bu Kanun Hükmünde Kararname ile 20/7/2016 tarihli ve 2016/9064 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla ülke genelinde ilan edilen olağanüstü hal kapsamında, darbe teşebbüsü ve terörle mücadele çerçevesinde alınması gereken tedbirlere ilişkin usul ve esasların belirlenmesi ve bazı kurum ve kuruluşlara dair düzenleme yapılması amaçlanmaktadır.

İKİNCİ BÖLÜM

Olağanüstü Hal Kapsamında Alınan Tedbirler

Alınan tedbirler

MADDE 2- (1) Milli güvenliğe tehdit oluşturduğu tespit edilen Fethullahçı Terör Örgütüne (FETÖ/PDY) aidiyeti, iltisakı veya irtibatı olan;

a) Eklil (1) sayılı listede yer alan asker kişiler Türk Silahlı Kuvvetlerinden çıkarılmıştır. Haklarında ayrıca özel kanun hükümlerine göre işlem tesis edilir.

**OHAL'in 2. kararnamesi
28 Temmuz**

OHAL'in ikinci kararnamesi yayınlandı, 1.684 asker Türk Silahlı Kuvvetleri'nden ihraç edildi. 3 haber ajansı, 16 televizyon, 23 radyo, 45 gazete, 15 dergi, 29 yayınevi ve dağıtım kanalı kapatıldı. Kapatılan yayın organları arasında Millet, Bugün, Meydan, Özgür Düşünce, Taraf, Yarına Bakış ve Zaman gazeteleri ile Cihan Haber Ajansı da bulunuyor.

Düzenlemelerden bazı bölümler şöyle:

- OHAL süresince mahkeme kararı beklenmeden savcı tarafından yakalama emri düzenlenebilecek, askeri mahalleler ve avukatların ofisleri de dahil arama kararı verebilecek.
- Hakim kararı beklenmeden savcı talimatıyla bilgisayarlar, kayıtlar ve işlem kütükleri kopyalanabilecek ya da el konulabilecek.
- Yine hakim kararı aranmadan, savcı kararıyla telefon dinleme, teknik takip ve izleme yapılabilecek.

- Savcı, avukatın dosyayı inceleme ve belge almasının soruşturmayı tehlikeye düşüreceğine inanırsa bunu kısıtlayabilecek. Savcı, avukatın müvekkiliyle görüşmesini de aynı nedenle 5 gün süreyle kısıtlayabilecek.

Darbe girişiminin ardından tutuklanan gazeteciler 1 Ağustos

Darbe girişiminin ardından gözaltına alınan 33 gazeteciden aralarında Nazlı Ilıcak, Ali Bulaç ve Şahin Alpay'ın da olduğu 23'ü 'terör örgütüne üye olmak' suçlamasıyla tutuklandı. İkiisi adli kontrol şartıyla olmak üzere 4 gazeteci serbest kaldı.Toplamda 89 gazeteci hakkında gözaltı kararı verilmişti. Tutuklamalarla birlikte cezaevlerindeki gazeteci sayısı 59'a yükseldi.

Ayrıca Basın-Yayın Enformasyon Genel Müdürlüğü 330 gazetecinin basın kartlarının iptal edildiğini duyurdu.

Cezaevlerinde yasaklanan yayınlar 5 Ağustos

OHAL ilan edilmesiyle birlikte cezaevlerinde birçok gazete ve televizyon kanalına yasak getirildi. Silivri Cezaevi'nde Cumhuriyet, Birgün, Evrensel ve Gündem gibi iktidara muhalif gazeteler "yasaklı yayın" listesine alınırken, Halk TV'nin de yayınlarının izlenmesi durduruldu. Gebze Cezaevi'nde de çoğunluğu Aram Yayınları'na ait olan kitaplara "toplatma kararı olduğu" gerekçesiyle el konuldu.

**76.000 kamu çalışanı görevden uzaklaştırıldı
11 Ağustos**

İçişleri Bakanı Efkan Ala, darbe girişiminden sonra görevden uzaklaştırılan kamu çalışanı sayısının 76.000 civarında olduğunu, 5.171 kişinin gözaltında tutulduğunu, 16.899 kişinin ise tutuklandığını açıkladı.

HSYK 2. Dairesi de 648 hakim ve savcuyu görevden uzaklaştırdığını açıkladı, böylece görevden uzaklaştırılan hakim-savcı sayısı 3.670'e ulaştı.

**YÖK 5.342 personeli görevden uzaklaştırdı
15 Ağustos**

Yükseköğretim Kurulu (YÖK) 15 Temmuz darbe girişimi sonrası üniversitelerde toplam 6.792 personel hakkında işlem başlatıldığını, bunlardan 4.225'i akademik personel olmak üzere 5.342'sinin görevden uzaklaştırıldığını duyurdu.

**Darbe girişiminin Dalaman kısmına yayın yasağı
16 Ağustos**

Ankara 4. Sulh Ceza Hakimliği 15 Temmuz darbe girişiminin Dalaman Havalimanı ile ilgili kısmına dair haberlere yayın yasağı getirdi.

OHAL KHK'siyle belediyelere kayyum 2 Eylül

OHAL kapsamında 3 yeni kararname daha Resmi Gazete'de yayımlandı; başta bakanlıklar ve yüksek öğretim kurumları olmak üzere 40.000'den fazla kamu çalışanı ihraç edildi, belediyelere kayyum atanmasının önünü açan düzenleme de yürürlüğe girdi.

En fazla işten çıkarmanın yaşandığı kurum 28.163 kişi ile Milli Eğitim Bakanlığı oldu. Aralarında 'Barış için Akademisyenler'in de bulunduğu 2.346 öğretim görevlisi ihraç edildi.

Daha önce hazırlanan torba kanun tasarısında yer alan ve muhalefetin tepkisi üzerine geri çekilen yerel yönetimlerle ilgili düzenleme, yasama organı yok sayılarak, yönetmelikle hayata geçirildi. Böylelikle "terör" suçlamasıyla görevden uzaklaştırılan seçilmiş yerel yöneticilerin yerine İçişleri Bakanı veya vali tarafından atama yapılacaktır. Belediye meclisi, başkanın çağrısı olmadıkça toplanamayacaktır. Belediyelerin bütçe, muhasebe iş ve işlemleri valilik onayıyla mal müdürlüğünde görülecektir. Belediye varlıklarına mülki idare amiri tarafından el konulacaktır.

Düzenlemeyle daha önce el konulan şirketlerdeki kayyumların görevleri de sona erdi. Söz konusu şirketlerin satış ve tasfiye işlemleri Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu (TMSF) tarafından yapılacaktır.

15 Temmuz'dan bu yana 2.500 gazeteci işsiz kaldı 4 Ekim

OHAL kapsamında Kanun Hükmünde Kararname ile birlikte kapatılan medya kuruluşlarının temsilcileri ve basın meslek örgütleri Türkiye Gazeteciler Sendikası'nda (TGS) basın toplantısı düzenledi.

Toplantıda iktidara kapatma kararından vazgeçilmesi çağırısı yapıldı. TÜİK rakamlarına göre 7.000 gazetecinin işsiz olduğu, 15 Temmuz'dan bu yana kapatılan medya kuruluşlarıyla bu sayının 10.000'i aştığına işaret edildi. Basın emekçilerinin sürecin mağduru haline getirildiği vurgulandı.

OHAL üç ay uzatıldı 4 Ekim

Başbakan Yardımcısı Numan Kurtulmuş, Bakanlar Kurulu kararıyla Olağanüstü Hal (OHAL) süresinin 19 Ekim'den itibaren geçerli olmak üzere üç ay daha uzatıldığını açıkladı.

OHAL ihraçlarına dayanak oluşturan belgeler devlet sırrı ilan edildi 18 Ekim

Hükümetin, binlerce kamu personelinin OHAL kapsamında ihraç edilmesi ve görevden uzaklaştırılmasına dayanak oluşturan bilgi ve belgeler devlet sırrı ilan edildi.

Başbakanlık Bilgi Edinme Değerlendirme Kurulu'nun (BEDK) 4 Ağustos 2016 tarihli kararında söz konusu bilgi ve belgelerin 4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanunu'nun 16., 19. ve 20. maddeleri uyarınca bilgi edinme hakkı kapsamı dışında değerlendirilmesi talimatı verdiği ortaya çıktı. Kanunun 16. maddesi "Açıklanması halinde devletin emniyetine, dış ilişkilerine, milli savunmasına ve milli güvenliğine açıkça zarar verecek ve niteliği itibarıyla devlet sırrı olan gizlilik dereceli bilgi veya belgeler, bilgi edinme hakkı kapsamı dışındadır" hükmünü içeriyor.

Derneği (ÇHD), Mezopotamya Yakınlarını Kaybeden Ailelerle Yardımlaşma Dayanışma ve Kültür Derneği (MEYADER), Özgürlükçü Hukukçular Derneği, Barış Derneği, Panayır Kadın Dayanışma Derneği, Tutuklu ve Hükümlü Aileleri ile Dayanışma Derneği (TAYAD), Mezopotamya Kültür Derneği, İstanbul Göç Edenler Sosyal Yardımlaşma ve Kültür Derneği (Göç-Der), İkitelli Özgürlükler Derneği, Tutuklu Hükümlü Aileleri Hukuk Dayanışma Dernekleri Federasyonu (TUHAD-FED), Gökkuşadı Kadın Derneği, Sarıgazi Haklar Derneği, Demokratik Haklar Derneği, Maden İşçileri Dayanışma ve Mücadele Derneği, MED Kültür Merkezi, Samsun Haklar Derneği, Demokratik Haklar Federasyonu, Rojava Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği, Kongreyajinen Azad (KJA), Eskişehir Gültepe Kültür ve Dayanışma Derneği, Özgür Gazeteciler Cemiyeti.

**203 hakim ve savcı meslekten atıldı
17 Kasım**

HSYK Genel Kurulu kararıyla "FETÖ/PDY" bağlantısı gerekçesiyle Yargıtay ve Danıştay tetkik hakimlerinin de aralarında olduğu 203 hakim ve savcı meslekten atıldı. Karar, Resmi Gazete'de yayınlandı.

HSYK Başkanvekili Mehmet Yılmaz FETÖ soruşturması kapsamında açığa alınan 3.696 hakim ve savcıdan 3.456'sı ihraç edildiğini açıklamıştı.

**İki KHK daha yayımlandı: 550 dernek, 9 basın
kuruluşu kapatıldı
22 Kasım**

OHAL kapsamında 677 ve 678 sayılı iki Kanun Hükümünde Kararname (KHK) daha yürürlüğe girdi.

Yayımlanan kararnamelerle, arasında geçtiğimiz hafta İşçileri Bakanlığı tarafından faaliyetleri durdurulanların da olduğu toplam 550 dernek ile 9 basın yayın kuruluşu

kapatıldı. TSK'dan 1.988, Emniyet'ten 7.586 kişi atıldı. 242'si akademisyen toplam 5.000 kamu çalışanı daha meslekten ihraç edildi. Daha önceki KHK'larla atılan 157 kamu personeli ise görevlerine iade edildi.

AP, Türkiye kararını verdi 25 Kasım

Avrupa Parlamentosu (AP), Türkiye'nin Avrupa Birliği (AB) ile sürdürdüğü müzakerelerin geçici olarak dondurulmasını tavsiye eden tasarımı kabul etti. Tasarıda, üyelik müzakerelerinin darbe girişimi sonrası OHAL uygulamasının getirdiği olumsuzluklar nedeniyle dondurulması istendi.

AP Genel Kurul oturumunda görüşülen tasarı 37'ye karşı 479 oyla kabul edildi, 107 üye çekimser görüş bildirdi. Tasarı Aralık ayında AB liderlerine gönderilecek. Kararın hukuken bağlayıcılığı bulunmuyor. Müzakerelerin geçici olarak dondurulması kararını ancak AB Konseyi verebiliyor.

Raporlar

TÜRKİYE İNSAN HAKLARI VAKFI **HUMAN RIGHTS FOUNDATION OF TURKEY**

TİHV'in verilerine göre sokağa çıkma yasaklarında 310 sivil öldü **22 Mart**

Türkiye İnsan Hakları Vakfı (TİHV), 16 Ağustos 2015 ile 18 Mart 2016 tarihleri arasında ilan edilen sokağa çıkma yasakları ve yaşanan sivil ölümlerle ilgili raporunu yayınladı.

TİHV'in verilerine göre Diyarbakır, Şırnak, Mardin, Hakkari, Muş, Elazığ ve Batman'a bağlı 22 ilçede resmi olarak tespit edilebilen en az 63 süresiz ve gün boyu sokağa çıkma yasağı uygulandı. Bu yasaklar sırasında 72'si çocuk, 62'si kadın 310 sivil hayatını kaybederken, bu veriyeye dahil edilmeyen 79 cenazenin kimlikleri ise hala teşhis edilemedi.

Raporun tamamına erişim için: <http://tihv.org.tr/wp-content/uploads/2016/03/T%C4%B0HV-Soka%C4%9Fa-%C3%87%C4%B1kma-Yasaklar%C4%B1-Bilgi-Notu-18-Mart-2016.pdf>

Cizre'de yaşanan hak ihlalleri raporu **4 Nisan**

Cizre'de 79 gün süren sokağa çıkma yasağının ardından, ilçede gözlem ve incelemelerde bulunan İnsan Hakları Derneği (İHD), Türkiye İnsan Hakları Vakfı (TİHV), Sağlık Emekçileri Sendikası (SES), Diyarbakır Barosu ve Gündem Çocuk Derneği, hazırladıkları ortak raporu yayınladı.

Raporda, en az 38 çocuğun hayatını kaybettiği belirtilirken yaşanan hak ihlallerinin ‘insanlığa karşı suç kapsamında değerlendirilebileceği’ söylendi. Bağımsız ve tarafsız soruşturma yapılması ve gerçeğin ortaya çıkarılması talep edildi.

Rapora erişim için:

http://tihv.org.tr/wp-content/uploads/2016/04/Cizre-G%C3%B6zlem-Raporu_31-Mart2016.pdf

MAZLUMDER Raporu 6 Nisan

İnsan Hakları ve Mazlumlar İçin Dayanışma Derneği (MAZLUMDER) Şırnak’ın Cizre ilçesinde 14 Aralık 2015 - 2 Mart 2016 arasında uygulanan sokağa çıkma yasağı sırasında meydana gelen ihlallerle ilgili bir rapor yayımladı.

İlçede 4-6 Mart tarihleri arasında yapılan gözlemler sonucu hazırlanan raporda sokağa çıkma yasağı boyunca en az 203 kişi hayatını kaybettiği ve bu sayının teşhisi henüz yapılamayan cenazelerle 266’ya kadar yükselebileceği belirtildi. Yasak başladığında nüfusu 130 bin olan ilçede 100 bin kişinin göç etmek zorunda kaldığı ifade edildi.

Raporun tamamına erişim için: <http://bit.ly/1oBJMNB>

Freedom House 2016 Raporu: “Türkiye’de Basın Özgür Değil” 27 Nisan

Özgürlük Evi’nin (Freedom House) “Dünyada Basın Özgürlüğü” 2016 yılı raporunda Türkiye, 156’ıncı sıraya düşerek, geçen yıl olduğu gibi özgür olmayan ülkeler kategorisinde yer aldı. Türkiye, Avrupa ülkeleri arasında da 42. yani sonuncu oldu.

Son 4 yılda Türkiye; Mısır, Yunanistan ve Tayland'ın ardından basın özgürlüğünde gerilemenin en yüksek olduğu dördüncü ülke. 100 puan üzerinden yapılan değerlendirmede Türkiye 71. sıraya geriledi.

Raporun Avrupa bölümünde değerlendirilen Türkiye, 42 ülke arasında özgür olmayan iki ülkeden biri oldu. Avrupa'da basını özgür olmayan diğer ülke Makedonya, ancak Türkiye yapılan puanlamada Makedonya'nın da gerisinde kaldı.

Türkiye raporun ilk sayfasındaki "Sadakat ya da Sükunet" bölümünde Mısır, Libya, Yemen ve Suriye ile birlikte örneklendirildi. El konulan medya kuruluşlarından bahsedilen raporda şu ifadelere yer verildi:

"Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'a sadık yetkililer, kritik önemdeki özel medya kuruluşlarına el koydu ve yönetim kaygılarına devredildi.

Türkiye'nin listedeki düşüşünün nedenleri olarak da şunlar gösterildi: Ulusal güvenlikle bağlantılı asılsız suçlamalar nedeniyle basın çalışanlarının tutuklanması, büyük olaylar sonrası haberlere ve internete getirilen kısıtlamalar, yabancı gazetecilere yönelik, hapse atma ve sınır dışı etmeyi de içeren yasaklar, basın çalışanları ve üretim firmalarına karşı tekrar eden şiddet olayları, basın mevzuatında birbirini tutmayan değişiklikler.

Raporun tamamına erişim için:
<https://freedomhouse.org/report/freedom-world/2016/turkey>

Türkiye Yayıncılar Birliği Yayınlama Özgürlüğü Raporu 2 Haziran

Türkiye Yayıncılar Birliği Yayınlama Özgürlüğü Raporu'nu yayınladı. Yargının siyasallaşmasına paralel olarak özellikle hükümet yetkilileri ve icraatlarının eleştirisi, Kürt sorunu gibi konuları işleyen kitapların yazarlarına ve yayıncılarına açılan davalardaki mahkumiyet kararlarında artış olduğuna dikkat çeken raporda Türk Ceza Kanunu'nun "hakaret" maddesinin, siyasetçiler tarafından eleştirinin önünü kesen başlıca sansür araçlarından biri olarak kullanımı sürdürdüğü vurgulanıyor, özellikle gazetecilik ürünü kitapların yazarları, kitapta kullandıkları üsluptan bağımsız olarak, yalnızca belli konuları işledikleri için bu madde üzerinden ağır cezalarla karşılaştığı belirtiliyor.

Türkiye Yayıncılar Birliği ayrıca tüm bu kararlara ve sonucundaki el koymalara itiraz için harcanan emek, zaman, satışın engellenmesi, itirazlara adli mercilerden uzun süre yanıt alınamaması ve usule uygunsuz şekilde tahsil edilen para cezaları yayıncılık faaliyetinin sınırlarını zorladığını ve yerelde devlet görevlilerinin ideolojik yaklaşımlarına dayanarak yazarlar ve kitaplara yönelik fiili sansür uygulandığını belirtti.

Raporun tamamı için: http://turkyaybir.org.tr/wp-content/files_mf/14672050061464868602YORHaziran20152016yeni.pdf

REPORTERS WITHOUT BORDERS

FOR FREEDOM OF INFORMATION

RSF'den iki aylık OHAL Raporu 20 Eylül

Sınır Tanımayan Gazeteciler (RSF), Türkiye'de iki aydır devam eden OHAL süresince gazetecileri hedef alan hukuka aykırı uygulamalara dair bir rapor yayınladı.

Raporda vurgulanan noktalar arasında, OHAL'le çıkartılan KHK'lere dayandırılarak hukuki süreçlerin keyfi şekilde yürütüldüğü, bu şekilde birçok gazetecinin de aslında hukuksuz şekilde gözaltına alındığı ve tutuklandığı, 100'den fazla gazetenin kapatılarak çoğulculuğun üzerinde baskı kurulduğu, önlem adı altında cezai yaptırımların uygulandığı ve birçok gazetecinin basın kartı ve pasaportlarının sebep göstermeksizin iptal edildiği yer alıyor.

İngilizce ve Fransızca dillerinde çıkan rapor önümüzdeki günlerde Türkçe olarak da yayınlanacak.

İngilizce rapor:
<http://ow.ly/Tsmn304nBzS>

Fransızca rapor:
<http://ow.ly/6FOy304nBDE>

ECRI Raporu
“Devlette ve medyada nefret söylemi artıyor”
4 Ekim

Avrupa Konseyi tarafından kurulan ve insan hakları alanında çalışan bağımsız bir izleme kuruluşu olan İrkçılık ve Hoşgörüsüzlüğe Karşı Avrupa Komisyonu (ECRI), 5. Türkiye raporunu yayımladı.

Raporda; Türkiye’de üst düzey devlet yetkililerinin ve medyanın nefret söylemini yaydığı belirtildi, bu durumu önleyecek düzenlemelerin yürürlüğe girmesi ve güvenlik güçlerinin kötü muamelesini araştırarak, kanun yapıcılardan bağımsız bir kurulun oluşturulması istendi.

Azınlık inançları ve LGBTİ’lere yönelik ayrımcılığın devam ettiği vurgulanan raporda, Türkiye’nin ırkçı ve homofobik şiddetle ilgili data toplamadığı da belirtildi.

Raporun tam metni (İngilizce) için:
<http://www.coe.int/t/dghl/monitoring/ecri/Country-by-country/Turkey/TUR-CbC-V-2016-037-ENG.pdf>

İHD, OHAL sürecinde yaşanan hak ihlallerini açıkladı
20 Ekim

İnsan Hakları Derneği (İHD) Olağanüstü Hal (OHAL) sürecinde yaşanan hak ihlallerini raporlaştırdı.

15 Temmuz – 15 Ekim 2016 arasında İHD Genel Merkezi ve şubelerine ulaşan bilgiler, hükümet yetkililerinin açıklamaları ve basından elde edilen verilerle hazırlanana rapora göre 58.862 kişi gözaltına alındı, 31.048 kişi tutuklandı. Tutuklananların arasında 2.385 hakim ve savcı, 6.488 asker, 7.016 Emniyet mensubu bulunuyor. Tutuklanılardan 638 kişi tahliye edildi. Bu süreçte toplumsal muhalefet gruplarına ve özellikle de HDP ve DBP üye ve yöneticilerine yönelik gözaltı ve tutuklamalar

ise aralıksız olarak sürüyor. Onlarca yayın organı kapatılırken cezaevinde bulunan gazetecilerin sayısı 128'e çıktı.

OHAL KHK'leriyle toplam 56.520 kişi kamu görevinden çıkarıldı. HSYK kararı ile 3.456 hakim ve savcı meslekten çıkarıldı. Yaklaşık 11.000 öğretmen ile 12.000 civarında polis açığa alındı. 56.000 kişinin pasaportu iptal edildi.

<https://goo.gl/JSbHPe>

OHAL'in basına faturası 24 Ekim

Çağdaş Gazeteciler Derneği (ÇGD) Ankara Şubesi bir basın toplantısı düzenleyerek son 3 aylık raporunu açıkladı. Raporda, OHAL sürecinde 886 basın çalışanının işsiz kaldığı belirtildi.

ÇGD'nin verilerini açıklayan Ankara Şubesi Yönetin Kurulu Üyesi Çınar Livane Özel, Türkiye'nin "basın ve gazeteci mezarlığına dönüştüğünü" vurguladı, "Eleştirel habercilik yapan basın organlarına baskılar sistematik hale geldi. Türkiye'de siyasal ve toplumsal hayat bir darbeden kurtulmuştur ama düşünce, basın ve ifade özgürlüğü darbe üzerine darbe yedi" diye konuştu.

Cezaevindeki gazeteci sayısı 142'yi buldu 7 Kasım

Bağımsız gazetecilik platformu P24, darbe girişiminin ardından ilan edilen OHAL kapsamında basın özgürlüğüne yönelik baskıları raporladığı 'OHAL'de Gazeteciler' çalışmasını, Cumhuriyet Gazetesi'nin dokuz yönetici ve yazarının tutuklanmasının ardından güncelledi.

Son günlerdeki tutuklamalarla birlikte cezaevinde bulunan gazeteci sayısını 142'ye yükseldiği belirtildi. Raporda,

tutuklanan Cumhuriyet yönetici ve yazarlarına yönelik suçlamalar ve hukuki durum da aktarıldı.

<http://platform24.org/medya-izleme/1837/olaganustu-h-l-de-gazeteciler---34>

Türkiye tutuklama ve mahpus sayısında rekor kırdı 7 Kasım

Ceza İnfaz Sisteminde Sivil Toplum Derneği (CİSST) “Tutuklamalar ve Mahpus Sayısında Son Durum” adlı bir rapor yayınladı.

CİSST verilerine göre mahpus sayısı Cumhuriyet tarihi boyunca 50.000 civarında seyretmişti. 2006 yılında hızlı bir tırmanışa başlayan bu sayı Ağustos 2016’da 214.000’lere yükselerek tarihinde bir rekora ulaştı.

Türkiye, Avrupa Konseyi’nin açıkladığı 2013 yılı verilerine göre, mahpus sayısındaki artış oranında Avrupa Konseyi’ne üye 48 ülke içinde birinci sırada, 2015 yılı verilerine göre ise, dünyada en kalabalık mahpus nüfusuna sahip 9. ülke durumundaydı.

Raporun tamam için:
<http://www.tcps.org.tr/?q=node/354>

Türkiye’de İnternet özgür değil 15 Kasım

ABD merkezli düşünce kuruluşu Freedom House, “Nette Özgürlük 2016” raporunu yayımladı. Dünya genelindeki ülkelerin İnternet sansürlerinin ve İnternet özgürlüğü seviyesinin incelendiği rapora göre 2015 yılında “Kısmen Özgür” olarak değerlendirilen Türkiye’nin İnterneti, 2016’da “Özgür Değil” kategorisine geriledi.

Dünya genelinde İnternet özgürlüğünün son 6 yıldır gerilediğine dikkat çekilen raporda, “İnternet

kullanıcılarının üçte ikisi, hükümeti eleştirmenin sansür sebebi olduğu ülkelerde yaşıyor” denildi.

Raporun tamamı için (İngilizce):

<https://freedomhouse.org/report/freedom-net/freedom-net-2016>

DİSK Basın-İş Kasım ayı raporunu yayınladı 7 Aralık

Kasım ayında yaşanan basın özgürlüğü ihlallerini gün gün raporlaştıran DİSK Basın-İş “Avrupa genelinde hapiste bulunan gazetecilerin %95’inin Türkiye’de olduğuna” dikkat çekti.

Sendikanın verilerine göre Kasım ayı içerisinde gözaltına alınan gazetecilerin 4’ü yabancı basın çalışanıydı.12 gazeteci ve yazar tutuklanırken sonuçlanan davalarda 4 gazeteci toplamda 9 yıl 2 ay hapse mahkum oldu. 7 gazete, 1 dergi ve 1 radyo kanalı OHAL kapsamında kapatıldı. 4 yayın yasağı kararı verildi, 19 habere yeni soruşturma açıldı.

Ayrıntılar için:

<http://www.diskbasinis.org/index.php/tr/raporlar/635-akp-nin-gerceklerin-ustunu-ortme-cabasi-suruyor>

İHD ve TİHV’den 2016 Hak İhlalleri Raporu 12 Aralık

İnsan Hakları Derneği (İHD) ve Türkiye İnsan Hakları Vakfı (TİHV), 2016 yılında yaşanan hak ihlalleriyle ilgili bir rapor yayımladı. OHAL’le birlikte “büyük bir insan hakları krizi” yaşandığına dikkat çekilen raporun verilerine göre 11 aylık dönemde 341 kişi kolluk güçlerinin yargısız infazı veya rastgele ateş açılması sonucu, 5 kişi gözaltında, 25 kişi faili meçhul cinayet sonucu hayatını kaybetti. 1.622 kişi işkence gördüğü gerekçesiyle şikayette bulundu.

Raporda darbe girişiminin ardından 90.000'den fazla insanın gözaltına alındığını ve 36.000'den fazla insanın tutuklandığı, 146 gazeteci ve yazarın cezaevinde olduğu, 177 medya kuruluşu 19 sendika, 1.600 civarında dernek ve vakfın kapatıldığı belirtildi. Engellenen İnternet sitesi sayısı ise 116.000'i aşarken, 11 aylık dönemde kolluk güçleri 352 toplantı ve gösteriye müdahale etti. Sokağa çıkma yasağı uygulanan ilçelerde, en az 1 milyon 671 bin kişinin en temel yaşam ve sağlık hakları ihlal edildi.

Raporun tam metni için: <http://www.ihd.org.tr/10-aralik-insan-haklari-gunu-2/>

sonsöz

2016 mı? Olmaz olsun!

Kabus gibi bir yıldır.

Ankara Merasim Sokak'ta, Kızılay'da, İstanbul İstiklal Caddesi'nde, Beşiktaş'ta ve Kayseri'de kanlı saldırılarda **insanlar** öldü. .2016 yılında sivil, asker ve polislerin hedef alındığı 27 bombalı saldırı yaşandı. 300'ü aşkın kişi yaşamını yitirdi.

Diyarbakır Sur ilçesinde, Lice'de Cizre'de, Şırnak'ta, Nusaybin'de... ilan edilen **sokağa çıkma yasakları** süresince bu şehirler topraklarla, tanklarla nerdeyse yerle bir edildi, olaylara yayın yasakları getirilerek Türkiye'nin geri kalan bölümüne sadece hükümetin verdiği bilgiler yansıtıldı.

HDP kapatılmadı ama kapatılmaktan beter baskılara uğradı. Eşbaşkanlar Demirtaş ve Yüksekdağ'ın da aralarında bulunduğu 13 milletvekili tutuklandı. Seçilmiş 51 Belediye Başkanı görevden alındı, yerlerine kayyum atandı.

15 Temmuz'da yaşanan başarısız darbe girişiminin bilançosu çok ağır. 62'si polis, 29'u asker, 173'ü sivil, toplam 264 kişi öldürüldü, 585 kişi yaralandı. Bu olay, Erdoğan'ın imdadına Hızır gibi yetişti. Meclisteki dört parti de darbeye karşı birleştiği halde "**Olağanüstü Hal**" ilan edildi. Türkiye KHK'ler (Kanun Hükümündeki Kararnameler) ile yönetilmeye başlandı.

Olağanüstü hal ilanının nedeni ile hiç ilgisi olmayan binlerce kişinin de aralarında olduğu onbinlerce devlet memuru, KHK'ler ile açığa alındı, işten atıldı.

Üniversitelerden atılanlar arasında “Akademisyenler Bildirisi” imzacıları da var.

Mecburen döndük 21 yıl öncesine. Düşünce Suçluları'nın suçlarına iştirak edip kendimizi savcılara ihbar ediyoruz, yeni yeni davalar açılıyor.

Bu arada MHP'nin teşebbüsü ile, Anayasa değiştirilerek, zaten fiilen yaratılmış olan tek adam yönetimine kanun kılıfı hazırlamak için yol açıldı.

Peki, 2016 olmasın da 2017 olsun mu?

Geleneğimizdir, iyi ve güzel şeyler bekleriz yeni yıllardan. Ama onlar gene bildiğini okur. Bu kez Perşembenin gelişi Çarşamba'dan belli oldu bile.

Bir tek istisna, Anayasa değişikliklerinin referandumda reddedilmesi olabilir.

Şu anda hepimize düşen ağır görev bu. Nice zor yıllara...

Şanar Yurdatapan